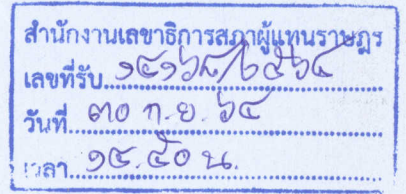

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๒๘/๑๐๘๘๖

คณะกรรมการประชามหาอาเซียน
ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา
ถนนสามเสน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ ร้อยละความสำเร็จของการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการสำคัญตามยุทธศาสตร์ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา (รอบ ๑๒ เดือน)

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปลผลการดำเนินการ โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านนิติบัญญัติและด้านต่างประเทศ ในบริบทประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่ สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ ร้อยละความสำเร็จของการประเมินผลลัพธ์และความคุ้มค่าของโครงการสำคัญตามยุทธศาสตร์ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา (ยุทธศาสตร์ละ ๑ โครงการ) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ผลักดันให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ: โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านนิติบัญญัติและด้านต่างประเทศในบริบทประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ นั้น

ในการนี้ สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดรอบ ๑๒ เดือน (๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔) ครบถ้วนร้อยละ ๑๐๐ โดยได้นำเสนอผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ในคราวประชุมคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบประชุมทางไกลออนไลน์ Application Zoom Meeting รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

อนึ่ง ในการดำเนินงานขับเคลื่อนตัวชี้วัด ค้นพบข้อมูลเชิงประจักษ์ด้านปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ปัญหา อุปสรรค

ผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินกิจกรรมโครงการ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งภาครัฐมีการควบคุมการจัดกิจกรรมและการเดินทางข้ามจังหวัด ตลอดจนกำหนดมาตรการกักตัวในแต่ละจังหวัด จึงทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมโครงการตามแผนการดำเนินงานและแผนงบประมาณได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

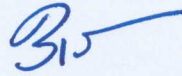
ข้อเสนอแนะ

หากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ยังคงรุนแรง เห็นควรให้มีการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม ทั้งการจัดการเสวนา/ประชุม

และการศึกษาการดูงาน ในลักษณะผสมผสานทั้งออนไลน์และทางกายภาพ (Hybrid) โดยคำนึงถึงการรักษา
มาตรการสาธารณสุข การเว้นระยะห่างทางสังคมอย่างเข้มงวด โดยพิจารณาต้นแบบจากการดำเนินงาน
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

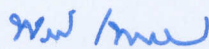

(นายคุณวุฒิ ตันตระกูล)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

ทราบ

(นางพรทิว เพชรเจริญ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๓๐ ก.ย. ๒๕๖๔

สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๔๖๑

อีเมล. acc.parliament@gmail.com

โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านนิติบัญญัติและด้านต่างประเทศในบริบทประชาคมอาเซียน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

งานเสวนาออนไลน์ ภายใต้หัวข้อเรื่อง “การพัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ
ในมิติด้านกฎหมายและการบริหารจัดการพื้นที่ เพื่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมตามแนวชายแดนไทย-
สปป.ลาว-กัมพูชา”

ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔

สรุปรายงานการบรรยายพิเศษ หัวข้อ “สถานการณ์การค้าและการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมตามแนวชายแดนในภูมิภาค”

ดร.นารา กิตติเมธิกุล ผู้อำนวยการสถาบันเอ็นจอย เลิร์นนิ่ง พิเพิ้ล กล่าวว่า หลังจากที่สปป.ลาว ได้ปิดประเทศจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๒๐ เป็นต้นมา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน สปป.ลาว ในหลายปัจจัย โดยนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นของ สปป.ลาว ดังนี้

ภาพรวมของเศรษฐกิจใน สปป.ลาว ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐

ด้านประชากร: สปป.ลาว มีประชากรประมาณ ๗ ล้านคน โดยมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นต่อเนื่องอย่างช้า ๆ ประมาณ ๑.๔ เปอร์เซ็นต์ สาเหตุมาจากอายุขัยเฉลี่ยของประชากรเพิ่มขึ้น โดยมีอัตราเฉลี่ยที่ ๖๕ ปี รวมถึงมีอัตราการเสียชีวิตของเด็กแรกเกิดที่ลดลงอย่างต่อเนื่องจากการสาธารณสุขที่มีความก้าวหน้าเป็นลำดับ

ด้านพื้นที่: สปป.ลาว มีพื้นที่ทำการเกษตรโดยเฉลี่ยเพียง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ในประเทศ เนื่องจากมีภูมิประเทศที่เป็นภูเขาสูงเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้พื้นที่เมืองมีน้อย พื้นที่เมืองโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคใต้ คือ แขวงสุวรรณเขต และแขวงอัตตะปือ

ด้านขนาดเศรษฐกิจ: สปป.ลาว มีขนาดเศรษฐกิจเมื่อวัดผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) เล็กกว่าไทยเกือบ ๑๐๐ เท่า ดังนั้น สปป.ลาว จึงมีความต้องการที่จะดึงดูดเงินตราจากต่างประเทศเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยเศรษฐกิจหลักยังคงเป็นภาคการเกษตร แต่ภาคอุตสาหกรรมยังประสบปัญหาเนื่องจากขาดการพัฒนาในอุตสาหกรรมพื้นฐานที่สำคัญ คือ อุตสาหกรรมเหล็กและอุตสาหกรรมน้ำมันภายในประเทศ

คู่ค้าที่สำคัญของสปป.ลาว ในปัจจุบันยังคงเป็นประเทศไทย ทั้งนี้ คาดว่าอีกไม่นานจีนจะเข้ามาเป็นคู่ค้าที่สำคัญแทนไทย เนื่องจากจีนได้เข้ามาลงทุนในสปป.ลาว เป็นจำนวนมาก เช่น ทางรถไฟ ถนน และสาธารณูปโภค เป็นต้น โดยจีนนิยมเข้ามาตั้งโรงงานในสปป.ลาว เพื่อผลิตสินค้าแล้วส่งกลับไปขายยังประเทศตนเอง จากค่าแรงใน สปป.ลาว ยังคงมีราคาถูก

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ทำให้สปป.ลาว ประสบปัญหาค่าเงินก็บอ่อนลงค่าลงมาก ภาครัฐจึงได้มีวาระแห่งชาติในการสร้างความเข้มแข็งทางตลาดการเงินและโครงสร้างการเงินภายในประเทศ ส่งผลให้มโนนโยบายส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศจากความต้องการเงินตราต่างประเทศมาก

โดยภาครัฐได้กำหนดวิธีและแนวปฏิบัติเป้าหมายแผนการ ๕ ปี ครั้งที่ ๙ (๒๐๒๑-๒๐๒๕) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) การมีเศรษฐกิจแห่งชาติที่เติบโตอย่างมีคุณภาพ สมดุล และยั่งยืน โดยมีเป้าหมายตัวชี้วัด อาทิ การขยาย GDP ไม่น้อยกว่า ๔ เปอร์เซ็นต์ และ GDP per Capita ไม่น้อยกว่า ๒๘๘๐ ดอลลาร์ในปี ๒๐๒๕ และการมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ขยายตัวทางด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การบริการ และภาคีอากร แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันภาครัฐยังคงมีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์และระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรไม่มากนัก ทำให้เกิดความล่าช้าและการจัดเก็บภาษีอากรของภาครัฐไม่เป็นระบบ

๒) การมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพที่ดีขึ้น ทั้งมีความสามารถค้นคว้าและใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และภูมิปัญญา เพื่อส่งเสริมการผลิตและการให้บริการที่หลากหลายและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น โดยมีตัวชี้วัด อาทิ ให้เด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี มีร่างกายและพลาสมาที่สมบูรณ์แข็งแรง โดยเพิ่มจำนวนเด็กที่มีน้ำหนักและส่วนสูง ตามมาตรฐานสากล การลดอัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า ๑ ปี ให้น้อยกว่า ๒๐ ต่อ ๑,๐๐ ราย และเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ให้น้อยกว่า ๓๐ ต่อ ๑,๐๐ ราย การเพิ่มอัตราการเข้าเรียนของเด็กให้เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ก่อนวัยเรียน (อายุต่ำกว่า ๕ ปี) มีมากกว่า ๘๖ เปอร์เซ็นต์ มัธยมศึกษาปีที่ ๔ (ม.๓ ไทย) มีมากกว่า ๗๔ เปอร์เซ็นต์ และนักเรียน ที่จบการศึกษามัธยมต้นมีโอกาสได้เข้าเรียนในระดับอาชีวและวิชาชีพมากกว่า ๕ เปอร์เซ็นต์ รวมถึง การลดอัตราการว่างงานลงเหลือ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ อีกทั้ง ลงทุนในการวิจัย วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้ได้ ๑ เปอร์เซ็นต์ ของงบประมาณรายจ่ายของประเทศ

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันอาหารประเภทโปรตีนในสปป.ลาว ยังคงมีราคาสูง ทำให้เด็กที่อาศัยในชนบทยังคงได้รับอาหารและน้ำสะอาดที่ยังไม่ถูกสุขลักษณะ รวมถึง ฐานะทางบ้านที่ยากจนทำให้เด็กที่จบการศึกษาในระดับพื้นฐานแล้วมักออกไปทำงานหาเลี้ยงชีพแทน

๓) ชีวิตความเป็นอยู่ด้านวัตถุและจิตใจของประชาชนได้รับการยกระดับให้ดียิ่งขึ้น โดยมีตัวชี้วัด อาทิ การยกระดับครอบครัวให้พ้นทุกข์ให้ได้ ๒๐๔,๓๖๐ ครอบครัว ๓,๑๐๔ หมู่บ้าน การสร้างครอบครัวพัฒนาให้ได้ ๒๔๕,๗๕๕ ครอบครัว ๔,๔๐๒ หมู่บ้าน และการส่งเสริมบทบาทสตรีให้เป็นผู้นำให้ได้เฉลี่ยรวม ๒๐ เปอร์เซ็นต์

๔) การพัฒนาเป็นไปตามทิศทางสีเขียวและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีตัวชี้วัด อาทิ การเพิ่มพื้นที่ป่าไม่มากกว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ในประเทศในปี ๒๐๒๕ การขึ้นทะเบียนเอกสารที่ดินให้ได้ ๑.๖ ล้านผืน การลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากการทำลายป่าให้ได้จำนวน ๓๐ ล้านตัน การสร้างสถานีอุตุนิยมวิทยาใหม่ให้ครอบคลุม จำนวน ๔๕ แห่ง และสถานีอุทกศาสตร์ ๒๕ แห่ง และการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือภัยพิบัติระดับส่วนกลางและระดับแขวง

๕) การร่วมมือ เชื่อมโยง และเชื่อมต่อกายในกับนานาชาติมีความเข้มแข็งและทันสมัย โดยมีตัวชี้วัด อาทิ การเพิ่มจำนวนผู้โดยสารโดยการเชื่อมโยงกับภูมิภาคทุกรูปแบบทางขนส่งทางบกมีอัตราการขยายตัวให้ได้ ๗๑ เปอร์เซ็นต์ต่อปี ทางน้ำ ๕ เปอร์เซ็นต์ต่อปี ทางอากาศ ๑๒ เปอร์เซ็นต์ต่อปี และทางรถไฟ ๓-๕ เปอร์เซ็นต์ต่อปี

๖) การควบคุมและบริการมีประสิทธิภาพและสังคมได้รับการปกป้องตามหลักของกฎหมาย

ดร.นารา กิตติเมธิกุล กล่าวถึงแนวคิดในประเด็นพฤติกรรมของผู้บริโภคในสปป.ลาว หลังจากการปิดประเทศจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ว่า เอกชนในสปป.ลาว ได้มีการก่อตั้งบริษัทขนส่งสินค้าเพื่อ

รองรับการค้าออนไลน์ รวมถึง มีแอปพลิเคชันในการสั่งอาหารออนไลน์ ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง สามารถบ่งบอกพฤติกรรมของผู้บริโภคที่กำลังเปลี่ยนไป รวมถึง การค้าตามแนวชายแดนที่ต้องมีการปรับตัว จากเมื่อก่อนผู้บริโภคมักเดินทางข้ามแดนมาจับจ่ายสินค้าบริเวณจังหวัดหนองคายและอุดรธานี แต่ปัจจุบันได้มีพฤติกรรมคุ้นชินกับการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์เพิ่มมากขึ้น

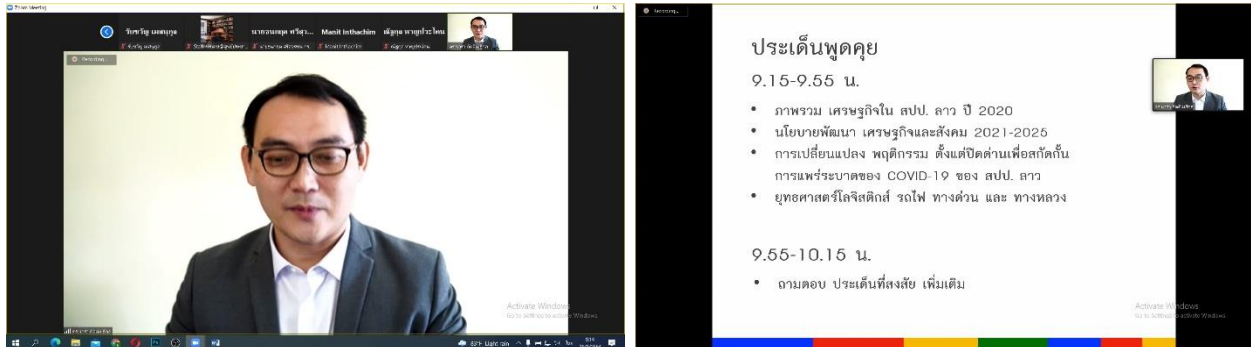
สำหรับการส่งสินค้าเข้าไปขายในสปป.ลาว ภาครัฐได้กำหนดสินค้าที่จะนำเข้าไปวางขายใน สปป.ลาว ว่าต้องมีฉลากเป็นภาษาลาว โดยมีผู้ผลิตจากไทยได้เข้าไปตั้งโรงงานและทำการผลิตสินค้าที่มีฉลากเป็นภาษาไทยและลาวเพิ่มจำหน่ายสินค้า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในสปป.ลาว ได้มีผู้เข้ามาจับจองพื้นที่ทางการค้าไว้อย่างหนาแน่นแล้ว โดยเฉพาะจีนได้เข้ามาครอบครองสัดส่วนธุรกิจเทคโนโลยี และวัสดุก่อสร้างไว้เกือบทั้งหมดในปัจจุบัน เนื่องจากมีความได้เปรียบทางด้านต้นทุนการขนส่ง

ประเด็นการขนส่ง สปป.ลาว มีการเปิดสถานีเปลี่ยนถ่ายสินค้าทางบก (Dry Port) ในเมืองสุวรรณเขตเพื่อเป็นพื้นที่ถ่ายสินค้าขนาดใหญ่ของสปป.ลาว เพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ จีน ไทย และกัมพูชา รวมถึงเตรียมสร้างสถานี Dry Port แห่งที่ ๒ ที่นครหลวงเวียงจันทน์ หรือ (Vientian Logistic Park) ซึ่งจะเป็นพื้นที่เชื่อมโยงระหว่างรถไฟจีน-ลาว เพื่อรองรับสินค้าของจีน เวียดนาม และไทย รวมถึง สปป.ลาว ได้วางแผนการเชื่อมโยงเส้นทางทางบกทั่วประเทศเพื่อขนถ่ายสินค้าและประชากรเพื่อให้ สปป.ลาว เชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ จีน ไทย กัมพูชา และเวียดนาม อาทิ เส้นทางบ่อเต็น-ห้วยทราย (ทางภาคเหนือ) เส้นทางเวียงจันทน์-ปากเซ (ทางภาคใต้) และทางด่วนเมืองหัวพัน (ทางภาคเหนือฝั่งตะวันออก) ส่วนการขนส่งทางรถไฟ สปป.ลาว สามารถเชื่อมต่อการขนส่งทางรถไฟลาว-จีน กับไทยที่จังหวัดหนองคาย โดยรูปแบบตัวรถไฟลาว-จีน จะเน้นการขนส่งคนมากกว่าขนส่งสินค้า ทั้งนี้ รัฐบาลลาวมีแผนจะสร้างทางด่วนขนนาบไปกับเส้นทางรถไฟเพื่อการขนส่งสินค้า จึงเป็นประเด็นที่ไทยที่ต้องคำนึงถึงเปลี่ยนแปลงด้านการขนส่งสินค้าในสปป.ลาว

บทสรุป ด้านการลงทุน สปป.ลาว ยังคงมีความน่าสนใจในการเข้าไปการลงทุนเพื่อเป็นแหล่งผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค (ตั้งโรงงาน) ของผู้ประกอบการไทย เนื่องจากยังมีพื้นที่และศักยภาพด้านการเกษตร อาหาร และชีวภาพ โดยการเข้าไปลงทุนในสปป.ลาว ควรมาเป็นชุด (Package) กล่าวคือดำเนินการทั้งในระดับต้นน้ำ จนถึงปลายน้ำ หน่วยงานภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนเฉพาะเพื่อให้ความช่วยเหลือพิเศษ อีกทั้ง มีภูมิประเทศที่สามารถเชื่อมต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้านทั้ง ไทย กัมพูชา จีน และเวียดนาม ประกอบกับปัจจุบันมีแรงงานลาวเดินทางกลับจากประเทศไทย จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ เป็นจำนวนประมาณ ๓-๔ แสนคน ทำให้มีแรงงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งธุรกิจที่มีความน่าสนใจและได้เปรียบในการลงทุนในปัจจุบัน คือ ธุรกิจเทคโนโลยีพื้นฐาน

ด้านการค้าชายแดน มีข้อสังเกตว่าหลังจากการปิดประเทศจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ พฤติกรรมผู้บริโภคได้เริ่มเปลี่ยนแปลง มีการแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายสินค้าและมีการนำเข้าสินค้าออนไลน์โดยตรงจากผู้ผลิตของประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาจำหน่ายเพิ่มมากขึ้น รวมถึงสั่งซื้อสินค้าจากพื้นที่อื่น ๆ ทดแทนการเดินทางเข้ามาซื้อสินค้าบริเวณชายแดนไทยจากการปิดด่าน

โดยสินค้าที่ผู้ประกอบการสนใจส่งเข้าไปขายในสปป.ลาว ต้องมีฉลากภาษาลาว ทำให้ผู้ผลิตต้องผลิตสินค้าที่มีความเฉพาะกับตลาดลาวมากยิ่งขึ้น ดังที่ได้กล่าวมานั้น โอกาสการเติบโตทางเศรษฐกิจด้านการค้าชายแดนอาจมีปริมาณลดลง โดยผู้ประกอบการอาจปรับเปลี่ยนมาเป็นการเข้าไปตั้งสาขา หรือตัวแทนจำหน่ายสินค้าในสปป.ลาว มากกว่า

สรุปรายงานการบรรยายพิเศษ หัวข้อ “แนวทางการพัฒนากฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การอำนวยความสะดวกทางการค้า เพื่อพัฒนาการค้าข้ามพรมแดน และการค้าชายแดนของไทยกับประเทศในกลุ่ม CLMV

อาจารย์อัศววัฒน์ เลาว์ณย์ศิริ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้บรรยายให้ความรู้ในประเด็นเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดนไทย-ลาว-กัมพูชา ดังนี้

ลักษณะร่วมและเฉพาะของเขตพัฒนาร่วมโดยทั่วไป อาจแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท โดยมีความหมาย ดังนี้

๑. เขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) อาจกล่าวได้ว่า เป็นอาณาบริเวณพื้นที่เล็ก ๆ ของรัฐที่มีการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจพิเศษเป็นการเฉพาะ มีการเปิดเสรี เช่น การค้า การลงทุน ทั้งนี้ อาจไม่จำเป็นต้องเป็นพื้นที่เปิดเสรี หรือในบางครั้งอาจเป็นการจำกัดการค้าเสรีก็ได้ เช่น การท่องเที่ยวต้องการเปิดเสรีให้คนภายในประเทศเข้ามาลงทุนเพื่อต้องการจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น

๒. เขตพัฒนาร่วม (Joint Development Area) โดยทั่วไปแล้วคนทั่วไปมักเข้าใจว่าเป็นการแบ่งอาณาเขตทางทะเลที่ยังไม่มีเขตแดนชัดเจน และมีปัญหาในการป้องกันเขตแดนระหว่างรัฐกับรัฐ จึงมีการร่วมมือกันพัฒนาเขตแดนและใช้ทรัพยากรร่วมกัน

๓. เขตพัฒนาเศรษฐกิจร่วม (Joint Department of the Special Economic) เป็นการรวมกันระหว่างเขตเศรษฐกิจพิเศษกับเขตพัฒนาร่วม เพื่อบูรณาการทางเศรษฐกิจในบางด้านและการบูรณาการทางเศรษฐกิจภายในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ รวมทั้ง เพื่อแก้ปัญหาบางเรื่อง ยกตัวอย่างเช่น สฟสภาพยุโรปที่มีจุดเริ่มต้นจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเพื่อจุดมุ่งหมายปลายทาง คือ การสร้างสันติภาพร่วมกัน

แนวนโยบายร่วมและเฉพาะของประเทศไทย-ลาว-กัมพูชา วิทยากรได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

๑. Common Policy ที่แท้จริงที่ทั้ง ๓ ประเทศ (ไทย-สปป.ลาว-กัมพูชา) ควรหารือร่วมกัน คือ การบูรณาการทางเศรษฐกิจมิได้เป็นเป้าหมายโดยตัวของมันเอง แต่เป็นเพียงวิธีการที่มีประสิทธิภาพที่สุดวิธีหนึ่ง

ณ ช่วงเวลาที่เราเลือกใช้ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกรณีสหภาพยุโรปที่มีเป้าหมายสูงสุดคือการหยุดและป้องกันสงครามที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตและการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน สำหรับกรณีการพัฒนาเขตเศรษฐกิจร่วมไทย-ลาว-กัมพูชา ถ้าทั้ง ๓ ประเทศเข้ามาพูดคุย จะสามารถไปถึงจุดหมายปลายทางร่วมได้ โดยอาจนำเงินที่เป็นคู่แข่งมาเป็นกรณีศึกษา

๒. Economic Policy (Micro and Macroeconomics) เป็นการเคลื่อนย้ายโดยเสรีของปัจจัยทางเศรษฐกิจในสัดส่วนที่มากกว่าการจำกัดการเคลื่อนย้าย เมื่อก้าวถึงกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น ตราสารอาเซียน มักพบอุปสรรค ดังนั้น รัฐจึงควรเตรียมการรับมือ เช่น การพัฒนาสาธารณูปโภคเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายของปัจจัยทางเศรษฐกิจ อาทิ การสร้างถนน รางรถไฟ สนามบิน และไฟฟ้า โดยรัฐต้องคำนวณถึงจุดคุ้มทุนทางเศรษฐศาสตร์ในการรองรับการเคลื่อนย้ายเสรี

๓. Non-Economic Policy (Unresolved and Counterbalance) เป็นการแก้ปัญหาที่ยังค้างคาอยู่ เช่น การแก้ปัญหาเรื่องเขตแดน ส่วนประเด็น counterbalance อาทิ ปัญหาสิ่งแวดล้อม การค้ามนุษย์ เป็นเรื่องที่รัฐไม่สามารถละเลยได้ รัฐต้องคำนึงถึงเมื่อมีการเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายและมาตรการทางกฎหมาย การมี Legal innovation หรือนวัตกรรมทางกฎหมายที่คิดค้นเพื่อให้มีกฎหมายมาเป็นตัวช่วยแก้ไขปัญหา ไม่ใช่มีกฎหมายเพื่อสร้างปัญหา

มาตรการทางกฎหมาย: การเคลื่อนย้ายเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจ รัฐต้องสังเกตมาตรการของอาเซียน แม้ว่าอาเซียนจะไม่ได้มีมาตรการบังคับแต่ก็ต้องพึงระวัง เนื่องจากบางอย่างที่รัฐดำเนินการแล้วได้ประโยชน์ ถ้าไม่ทำอาจไม่ได้ประโยชน์ เช่น กฎหมายในตราสารอาเซียนอาจมีกฎเกณฑ์และหลักการที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำมาปรับใช้ได้

สำหรับกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจอาเซียนที่น่าสนใจ อาทิ ASEAN Guidelines for SEZs (Non-Binding Instrument) และ ASEAN Blueprint

กฎเกณฑ์ภายใต้กฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่น่าสนใจ แบ่งเป็น กฎเกณฑ์การลงทุนระหว่างประเทศ (International Investment Law) แบ่งเป็น

๑) กฎหมายระหว่างประเทศ อาทิ ๑.๑) ตราสาร เช่น ACIA และ AFAS ๑.๒) หลักการ Most-Favored Nation & National Treatment)

๒) กฎหมายภายใน อาทิ ๒.๑) กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจ เช่น กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ทั่วไปและเฉพาะ) เป็นต้น ๒.๒) กฎหมายที่อาจเกี่ยวข้องโดยทั่วไปโดยตรงและโดยอ้อมต่อนักลงทุนต่างด้าว เช่น กฎหมายภาษีอากร กฎหมายว่าด้วยการควบคุมโรคติดต่อและกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๓) กฎเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศ (การค้า สินค้า และการค้าบริการ)

๓.๑) กฎเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศ (การค้าและบริการ)

๓.๓.๑) กฎหมายระหว่างประเทศ เช่น ตราสารอาเซียน (ATIG AFAS) WTO (GATT GATS)

Bi-lateral&Multilateral (FTA)

๓.๒) หลักการ MFN, NT, GATT, Article XXIV & Gats, Article V

๓.๓) กฎหมายภายใน เช่น กฎหมายภาษีอากร กฎหมายว่าด้วยการตอบโต้การทุ่มตลาด และ กฎหมายว่าด้วยการช่วยเหลือผู้ประกอบการภายใน

๔) อุดมการณ์ทางกฎหมายแก่เอกชน

๔.๑) การจัดตั้งนิติบุคคล

๔.๒) การทำสัญญาระหว่างเอกชน เป็นการฟังความต้องการของภาคเอกชน แบ่งเป็น

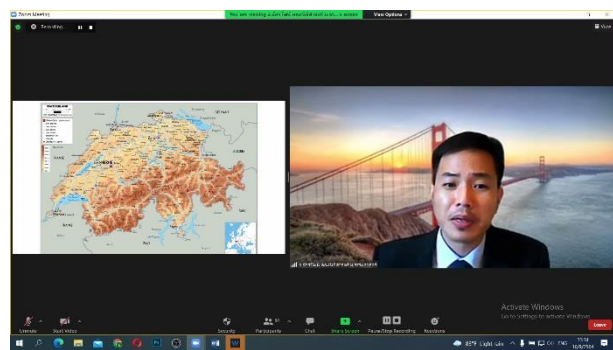
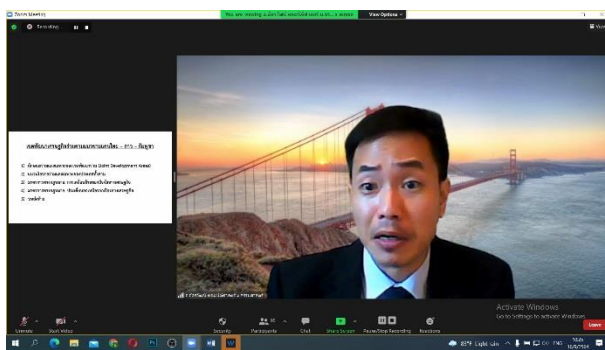
- Core Contracts (สัญญาหลัก) เช่น สัญญาซื้อขายระหว่างประเทศ และสัญญาขนส่งระหว่างประเทศ เป็นต้น

- Special Contracts (สัญญาลักษณะพิเศษ) เช่น สัญญาเอกชนที่เท่ากัน สัญญาเอกชนที่ไม่เท่ากัน สัญญาผู้บริโภค และสัญญาที่รัฐเข้าแทรกแซงได้ เป็นต้น

โดยสรุปช่วงท้าย วิทยากรได้ให้ความเห็นไว้ในบทส่งท้ายว่า การมีมาตรการทางกฎหมายสามารถบังคับใช้ได้เพื่อส่งเสริมพลวัตทางเศรษฐกิจให้เติบโตและพัฒนา โดยสิ่งสำคัญที่ภาครัฐต้องคำนึงถึง คือ การจัดทำนวัตกรรมทางกฎหมาย

๑. มาตรการทางกฎหมาย คือ การส่งเสริมการดำเนินนโยบายของรัฐมากกว่าที่จะเป็นอุปสรรค เพื่อ กำกับพฤติกรรมคนและปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของคนได้ เป็นการส่งเสริมโดยตรงและโดยอ้อม รวมถึง การ Future Proof ต้องวางแผนเพื่ออนาคตในการออกกฎหมาย รวมถึง กฎระเบียบในทางท้องถิ่น สามารถจัดการได้ง่ายกว่ากฎหมายในระดับชาติ ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาได้ง่ายกว่า

๒. มาตรการนอกเหนือกฎหมาย สามารถดำเนินการได้โดย การตลาดและการประชาสัมพันธ์ รวมถึง การให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการและประชาชน

สรุปรายงานการเสวนาระดมสมอง (Focus Group) หัวข้อ “ข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนากฎหมายเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เพื่อการเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนร่วมกันระหว่างไทย -สปป.ลาว-กัมพูชา”

รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ ที่ปรึกษากฎหมายระหว่างประเทศ และอาจารย์พิเศษหลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ได้ให้ความรู้เรื่อง ASEAN Trade Facilitation Work Programme 2008 ในเรื่องดังต่อไปนี้ อาทิ การยกเลิกภาษีและข้อจำกัดที่ไม่ใช่ภาษี Elimination of tariffs and NTBs การปรับปรุงกฎเกณฑ์เรื่องถิ่นกำเนิดสินค้า Enhancement of Rules of Origin การบูรณาการระบบศุลกากร และสร้างหน้าต่างอาเซียนหนึ่งเดียว Customs Integration and ASEAN Single Window รวมทั้ง การสร้างมาตรฐานที่กลมกลืนกัน และพิธีการแห่งการปฏิบัติตามที่ใกล้เคียงกัน Harmonization of Standards and Conformance Procedures ทั้งนี้ มีหลากหลายแนวความคิดที่เห็นว่า การทำข้อตกลงระหว่างประเทศทวิภาคีเพื่ออำนวยความสะดวกในทางการค้าระหว่างกัน การปรับกฎหมายของแต่ละประเทศ (อาเซียน) ให้สอดคล้องกันโดยเฉพาะในเรื่องกฎหมายแพ่งและกฎหมายพาณิชย์ ลักษณะที่ต้องนำมาใช้ในการสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษรองรับการค้าชายแดน การทำ Joint Special Economic Zone และการ Guillotine กฎหมาย หรือการทบทวนกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นการกระทบแก่ประชาชน โดยใช้วิธีที่รวดเร็วโปร่งใสใช้ต้นทุนต่ำ และมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

การที่ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของอาเซียน ในเรื่องการค้าชายแดนนั้น ถือว่าเป็นภัยมากกว่าเป็นคุณ เพราะหากประเทศไทยไม่มีความพร้อมในเรื่องการบริหารจัดการปัญหาต่างๆ บริเวณชายแดน ประเทศที่ตั้งใจจะมาลงทุนในประเทศไทยก็จะย้ายไปลงทุนที่ประเทศอื่นแทน ดังนั้นจึงเห็นว่า ประเทศไทยควรลดสถานะความเป็นศูนย์กลาง และควรคิดทบทวนการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหลัก หากไม่มีการวางแนวคิดล่วงหน้าจะทำให้ประเทศไทยเสียโอกาส ทั้งนี้ ฝ่ายนิติบัญญัติต้องพิจารณาเรื่องดังกล่าวอย่างถี่ถ้วนว่า การอำนวยความสะดวกการค้าบริเวณชายแดนมีความคุ้มค่าหรือไม่ การกระจายอำนาจทำให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคง ความสงบบริเวณชายแดนของชาติหรือไม่ อีกทั้ง ยังต้องคำนึงถึงมาตรการในการควบคุมดูแลเขตการค้าบริเวณพื้นที่ชายแดนด้วย

การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในครั้งแรกมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการลงทุน บริเวณเขตชายแดนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ประเทศไทยไม่ควรยึดติดกับการที่จะต้องเป็นศูนย์กลาง ควรเปลี่ยนความคิดให้เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นเขตที่สร้างประโยชน์มากกว่าเป็นเขตที่ตั้งขึ้นมาเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล ยกตัวอย่าง สปป.ลาว มีเขตเศรษฐกิจพิเศษจำนวนมากโดยแต่ละเขตมีชื่อและเรื่องที่ทำเนิการแตกต่างกันแบบเฉพาะกาล ในขณะที่เขตเศรษฐกิจพิเศษของไทย เช่น เขตเศรษฐกิจพิเศษที่หนองคายเน้นในเรื่องการท่องเที่ยวแต่ไม่มีใครมาร่วมลงทุน เพราะอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐบาล ผู้ที่จะร่วมลงทุนเกรงว่าจะขัดกับกฎระเบียบที่ทางฝ่ายรัฐบาลกำหนด ซึ่งมีความแตกต่างกับนโยบายการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของ สปป.ลาว ที่ประกาศวัตถุประสงค์การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษแต่ละเขตไว้อย่างชัดเจน และเปิดโอกาสรับผู้ลงทุนอย่างกว้างขวาง

ทั้งนี้ การทำสัญญาระหว่างรัฐกับเอกชนนั้นถือว่าเป็นกฎหมายชนิดหนึ่งซึ่งผู้ใดจะละเมิดมิได้รัฐสามารถฟ้องเอกชนได้และเอกชนก็สามารถฟ้องร้องรัฐบาลได้ เพราะฉะนั้นการทำสัญญาจึงเป็นหลักสำคัญ สปป.ลาว ใช้กลไกทางกฎหมายในการดำเนินการของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งทางการไทยควรศึกษาการออกกฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจพิเศษของ สปป.ลาว เขตเศรษฐกิจพิเศษจะเกิดขึ้นได้จะต้องอาศัยการลงทุนของภาคเอกชน หากเป็นการลงทุนระหว่างภาครัฐกับเอกชนจะทำให้มีข้อจำกัดมากจนทำให้ฝ่ายเอกชนเสียเปรียบจึงไม่มีเอกชนต้องการมาลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษของไทย ดังนั้นรัฐบาลควรให้สัมปทานแก่เอกชน เพื่อเปิดโอกาสให้เอกชนมาลงทุนโดยตั้งเงื่อนไขที่ทุกฝ่ายสามารถยอมรับได้ ยกตัวอย่าง เขตเศรษฐกิจพิเศษสุวรรณเขต และที่เวียงจันทน์ มีเอกชนผู้ที่มาลงทุนยอมรับเงื่อนไขได้ และพิสูจน์ได้ว่าสามารถจะให้ผลประโยชน์กับรัฐบาล สปป.ลาว พอ ๆ กับที่จะได้รับกำไรมากพอที่จะส่งรายได้กลับประเทศของตนได้ ตัวอย่างการดำเนินการเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมกับ สปป. ลาว ในเรื่องการท่องเที่ยว โดยทำข้อตกลงระหว่างกันให้นักท่องเที่ยวจีนที่มาจากเวียงจันทน์เสร็จแล้วสามารถทำวีซ่าเดินทางเข้าเมืองไทยได้ และให้สัมปทานแก่เอกชนเปิดบริการรถไฟขบวนพิเศษเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวจีนเพื่อสร้างรายได้ให้ทั้งไทยและลาวมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เห็นว่าปัจจัยที่สามารถดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีดังนี้ คือ เป็นเขตที่ตั้งอยู่บนทำเลที่ดี มีบริเวณพื้นที่กว้างพอสมควร มีระยะเวลาดำเนินการยาวนานพอที่ผู้ลงทุนจะสามารถทำกำไรได้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประมาภรณ์ วีระพันธ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย บรรยายกล่าวโดยสรุป ดังนี้

การเชื่อมโยงการค้าร่วมกันระหว่าง ไทย - ลาว - กัมพูชา โดยการร่วมกันสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมกันนั้น เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ยากภายในระยะเวลาอันใกล้ ดังนั้นจึงขอนำเรื่องที่สามารถเชื่อมโยงได้ก่อน คือ การเชื่อมโยงโดยการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศแบ่งออกเป็น ๒ แบบ ได้แก่ ๑. การส่งสินค้าข้ามแดนเข้าและออกไปยังประเทศคู่ค้า ๒. การส่งสินค้าผ่านแดน

ความสำคัญ กฎเกณฑ์ ปัญหา และอุปสรรคของการส่งสินค้าผ่านแดน ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นต้นทางและประเทศปลายทางสินค้าจะได้รับประโยชน์ แต่ประเทศที่มีสินค้าผ่านแดนแทบจะไม่ได้รับประโยชน์ใด ๆ การขนส่งสินค้าผ่านแดน คือ การขนส่งสินค้าผ่านราชอาณาจักร หรือผ่านด่านศุลกากรที่อยู่นอกประเทศเข้ามาประเทศแล้วผ่านไปยังอีกราชอาณาจักรหนึ่ง โดยที่จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดสินค้าอยู่ภายนอกราชอาณาจักร ดังนั้นจึงทำให้หลายประเทศที่มีการขนส่งสินค้าผ่านแดนออกมาตรการหลายอย่างเพื่อกำหนดมาตรการการเก็บภาษีทั้งสินค้าขาเข้าและขาออกจึงทำให้เกิดความไม่สะดวกทางการค้า โดยเฉพาะกับประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล (Land lock) เช่น สปป.ลาว ดังนั้นการทำการค้าระหว่างประเทศจึงมีการใช้สินค้าผ่านแดน โดยใช้ความตกลงที่กำหนดให้มีการอำนวยความสะดวกการขนส่งสินค้าผ่านแดน สำหรับในส่วนประเทศไทย ได้ทำข้อตกลงกับการผ่านแดนจำนวนมาก

ตัวอย่าง ๓ ข้อตกลงที่มีผลต่อ ไทย สปป.ลาว และกัมพูชาจำนวน ๓ ข้อตกลง ได้แก่

๑. กรอบการตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่จัดทำขึ้นเพื่อเตรียมไว้เพื่อพัฒนาเป็นเขตการค้าเสรี มีประเทศที่เข้าร่วมกรอบการตกลงดังกล่าว ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ กัมพูชา สปป.ลาว ไทย และเวียดนาม

๒. ความตกลงว่าด้วยการขนส่งสินค้าข้ามพรมแดนในภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมี ไทย - ลาว - เวียดนาม - กัมพูชา และ จีน ซึ่งทำความตกลงในเรื่องการกำหนดเส้นทาง ประเภทรถยนต์

๓. การอำนวยความสะดวกด้านความร่วมมือทางการค้า การลงทุน และการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยเป็นความตกลงระหว่าง ๓ กลุ่มแม่น้ำ ได้แก่ แม่น้ำ อิระวดี แม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่าง เวียดนาม กัมพูชา ไทย และเมียนมาร์

การเชื่อมโยงการค้าระหว่าง ไทย ลาว กัมพูชา ให้สำเร็จ โดยดูจากมูลค่าการขนส่งสินค้าผ่านแดน ล่าสุดเมื่อเดือน กรกฎาคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ การค้าผ่านแดนของสินค้าไทยไปลาว จีน เวียดนาม และสิงคโปร์ มีมูลค่าการค้าค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับการขนส่งสินค้าผ่านแดนไปทางกัมพูชา เวียดนาม จีน และสิงคโปร์ สำหรับกฎหมายที่ส่งสินค้าผ่านแดนในประเทศไทยที่ใช้คือความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งสินค้าผ่านแดน ๖ ประเทศ มีการใช้กำหนดการขนส่งสินค้าแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยกรอบการตกลงนี้นำไปสู่การออกกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ เรื่องพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกการขนส่งสินค้าข้ามพรมแดน พ.ศ. ๒๕๕๖ พระราชบัญญัติศุลกากรปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศกรมศุลกากรเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบศุลกากรผ่านอาเซียนที่นำมาใช้ในการผ่านแดน ทั้งนี้ กระบวนการขนส่งสินค้าผ่านแดนเป็นการเชื่อมโยงระหว่างประเทศในอาเซียนโดยการขนส่งสินค้าผ่านไปยังประเทศต่าง ๆ ระบบศุลกากรผ่านแดนในอาเซียนมีหลักการสำคัญ ๔ หลักการที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามกฎหมายภายในและร่วมกันพัฒนาเป็นระบบ ได้แก่

๑ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ การพัฒนาระบบ ACCS มาใช้ร่วมกันทั้ง ๖ ประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

๒. กำหนดหลักประกันในการขนส่งสินค้าผ่านแดน โดยจะต้องมีธนาคารที่น่าเชื่อถือออกหนังสือค้ำประกันให้ สำหรับประเทศไทยมีธนาคารจำนวน ๔ แห่ง ที่สามารถออกหนังสือรับรองค้ำประกัน ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารทหารไทย

๓. กำหนดให้ทำพิธีการศุลกากรแบบย่อ เพื่อให้การขนส่งสินค้าผ่านแดนมีความรวดเร็วขึ้น เช่น การกำหนดให้มีการวางหลักประกันแบบหลายเที่ยว การวางข้อกำหนดในการสำแดงสินค้า

๔. กำหนดหน้าที่ด้านศุลกากรที่เกี่ยวข้อง อาทิ ด้านศุลกากรต้นทาง ด้านศุลกากรผ่านแดน และด้านศุลกากรปลายทาง เป็นต้น

ข้อสังเกตในการอำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน ให้ไทย - ลาว - กัมพูชา สามารถค้าขายกันได้ อย่างสะดวกยิ่งขึ้น มี ๓ ประการ ดังนี้

๑. กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าผ่านแดนทั้งในประเทศไทยและความตกลงระหว่างประเทศมีจำนวนมากที่มีความซ้ำซ้อนกัน โดยเฉพาะกฎหมายภายใน การขนส่งสินค้าผ่านแดนมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายตัว ยกตัวอย่าง ประกาศของกระบวนการทางศุลกากรด้านระบบผ่านแดนอาเซียน จะต้องเป็นไปตามกฎหมายอย่างน้อย ๑๗ ฉบับ ขึ้นอยู่กับสินค้าที่จะนำมาผ่านแดน ซึ่งมีกฎหมายบางฉบับที่มีความซ้ำซ้อนกัน ดังนั้นจึงเห็นว่า ทั้ง ๓ ประเทศควรหารือมาตรการลดความยุ่งยากของกฎหมายหรือกฎระเบียบเพื่อ

อำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดนระหว่างกัน ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยควรพิจารณาปรับแก้กฎหมายภายในเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าผ่านแดน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นหลักด้วย

๒. กระบวนการในการตรวจสอบสินค้าผ่านแดน เนื่องจากประเทศที่มีสินค้าผ่านแดนไม่มีสิทธิที่จะเปิดตู้สินค้าตรวจดูสินค้า จึงเห็นว่าควรมีคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบสินค้าที่ต้องสงสัย แต่ในทางปฏิบัติเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยากที่จะเชิญผู้แทนประเทศต่างมาร่วมตรวจสอบสินค้า จึงมีกฎหมายกำหนดไว้ว่า สินค้าผ่านแดนจะสามารถอยู่ในประเทศที่ผ่านได้ภายในระยะเวลาจำกัด ยกตัวอย่างประเทศไทยได้กำหนดให้สินค้าที่ผ่านแดนประเทศไทยสามารถอยู่ในประเทศไทยได้เป็นเวลา ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่สินค้าเข้ามาถึงประเทศไทย หากไม่นำออกจากประเทศไทยได้ตามเวลาที่กำหนดสินค้านั้นก็จะตกเป็นสินค้าของแผ่นดิน ซึ่งจะมีปัญหาเรื่องการจัดเก็บ การดูแลรักษา

๓. การติดตามประสิทธิภาพของระบบศุลกากรการขนส่งสินค้าผ่านแดนอาเซียน โดยทั้ง ๖ ประเทศเริ่มใช้ร่วมกันเมื่อเดือน กันยายน ๒๕๖๓ (ซึ่งอยู่ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙) เพื่อจะได้ทราบว่าระบบดังกล่าวใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

อาจารย์ ดร. รุ่งรัตน์ วิโรจน์เพชร นิตกรชำนาญการพิเศษ กองกฎหมาย ปฏิบัติงาน ณ ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น และที่ปรึกษากฎหมายศูนย์วิจัยโครงสร้างมูลฐานอย่างยั่งยืน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้บรรยาย เรื่องกฎหมายใหม่ที่แก้ไขความขัดข้องหลายประการจากงานวิจัยหลายชิ้นและนักวิชาการหลายท่านที่ได้ให้ความเห็นเรื่อง เขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยสรุป ดังนี้

พระราชบัญญัติพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นระบบ และสอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ส่งเสริมพาณิชย์อุตสาหกรรมและวิศวกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทันสมัย สร้างนวัตกรรมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ครอบคลุมพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ บริเวณชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา เพื่อแก้ไขข้อขัดข้องของกฎหมายที่เป็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ในปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เขตเศรษฐกิจพิเศษสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ โดยจัดให้มีการบริการภาครัฐ one stop service นอกจากนี้ มีการทำโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภคที่มีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่อง และประชาชนสามารถเข้าถึงโดยสะดวก ซึ่งเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับกฎหมายร่วมทุนที่ออกมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้เขตเศรษฐกิจพิเศษมีลักษณะ ดังนี้

๑. จะต้องมีการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ให้สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ในที่นี้ หมายถึงการดูแลสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่างๆ ด้วย เช่น เรื่องน้ำเสีย

๒. จะต้องพัฒนาเมืองในเขตเศรษฐกิจพิเศษให้มีความทันสมัย มีความเหมาะสมในการอยู่อาศัย สาระสำคัญในเสนอแนะให้มีการแก้ไขข้อบกพร่องของกฎหมายที่เป็นอุปสรรคของเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในมาตรา ๙ บัญญัติว่า กรณีเห็นว่ากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดก่อให้เกิดความไม่สะดวก ลำบาก มีความซ้ำซ้อน หรือเพิ่มภาระโดยไม่จำเป็น มีปัญหาและอุปสรรค ให้เสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมีกฎหมายขึ้นใหม่ เพื่อให้การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้มีประสิทธิภาพสะดวกรวดเร็ว นอกจากนี้ เห็นว่ากระทรวง หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงคมนาคม

กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงที่กำกับดูแลเรื่องศุลกากร ด้านตรวจคนเข้าเมือง ควรร่วมกันพิจารณาหาวิธีการแก้ไข ภาวะเบียดต่าง ๆ รวมทั้งมีการทดลองทำ MOU กับประเทศเพื่อนบ้านโดยเริ่มจากทำ MOU กับ สปป.ลาว เป็น ประเทศแรกก่อน แล้วจึงขยายความร่วมมือไปยังประเทศอื่น ๆ ในอาเซียนต่อไป

ทั้งนี้ คณะกรรมการพัฒนานโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการด้านการ พัฒนานโยบายเขตเศรษฐกิจมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีเป็นรองประธานกรรมการ และ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขานุการสภา พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกรรมการ และเลขานุการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และให้ความ เห็นชอบภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เห็นชอบผังประโยชน์ที่ดิน ส่งเสริม อุตสาหกรรมเป้าหมาย สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบการ อนุมัติแผนงานโครงการงบประมาณ

ประกาศกำหนด หลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการร่วมลงทุนกับภาคเอกชน การแก้ไขข้อบกพร่องของกฎหมาย พ.ร.บ. ร่วมทุนซึ่งมีกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ ขั้นตอนจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม เนื่องจากจะมีการสร้างทางรถไฟจากชุมหมิง มายัง สปป.ลาว และได้รับทราบจากที่ปรึกษากระทรวงคมนาคมว่า เตรียมเส้นทางรถไฟจากกรุงเทพ ปากช่อง โคราซ ขอนแก่น อุดร หนองคาย ทั้งนี้เนื่องจากการมีกฎระเบียบ ข้อบังคับจำนวนมาก จึงได้แก้ไขโดยให้อำนาจ นายกรัฐมนตรีสามารถนำอุปสรรค ปัญหาเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยกระทรวงคมนาคมเป็น เจ้าภาพ

นอกจากนี้ มีการออกระเบียบข้อบังคับและประกาศ กำหนด เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การดำเนินการตามประกาศนี้ด้วย ในมาตรา ๑๒ กำหนดให้มีการพิจารณาการร่วมทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็น ผู้ลงทุน เอกชน รวมถึง บุคคลธรรมดาด้วย ซึ่งสามารถไปลงทุนในท้องถิ่น ทำธุรกิจสนับสนุน SME โดยให้ถือว่า เอกชนที่ร่วมลงทุนเหล่านั้นเป็นผู้ร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ พิเศษ ปัจจุบันมี พ.ร.บ. ร่วมลงทุนระหว่างรัฐกับเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในโครงการขนาดใหญ่ที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อน ใช้เงินลงทุนจำนวนมาก มีเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น โครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณสุขูปโภค การก่อสร้าง สนามบิน การก่อสร้างรถไฟ การก่อสร้างทางด่วน ทั้งนี้ การร่วมลงทุนกับเอกชนถือเป็นการถ่ายโอนความเสี่ยงให้ เอกชน ซึ่งภาคเอกชนมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการความเสี่ยงได้มากกว่า และสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยี ขั้นสูงให้ภาครัฐได้ด้วย

คำนิยาม การร่วมลงทุน หมายความว่า การร่วมลงทุนกับภาคเอกชนไม่ว่าโดยวิธีใด หรือมอบให้เอกชน ลงทุนฝ่ายเดียวโดยอนุญาตให้สัมปทาน หรือให้สิทธิไม่ว่าในลักษณะใด

คำนิยาม เอกชน หมายถึง นิติบุคคลที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งให้หมายความรวมถึงบุคคลธรรมดาด้วย หน่วยงานของรัฐที่สามารถร่วมทุนกับเอกชนได้ ได้แก่ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานที่จัดตั้งตามกฎหมายเฉพาะ โดยหน่วยงานเจ้าของ โครงการสามารถจัดทำโครงการร่วมลงทุนเกี่ยวกับกิจการโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะดังต่อไปนี้ เช่น

ถนน ทางหลวง ทางพิเศษ การขนส่งทางบก รถไฟ รถไฟฟ้า การขนส่งทางราง การทำอากาศยาน การขนส่งทางอากาศ
ท่าเรือ การขนส่งทางน้ำ ซึ่งเกี่ยวข้องกับพ.ร.บ. การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบด้วย

มาตรา ๘ โครงการร่วมลงทุนที่มีมูลค่า ตั้งแต่ ๕ พันล้านบาทขึ้นไป หรือมูลค่าที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดย
กฎกระทรวงต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ โครงการร่วมลงทุนที่มีมูลค่าต่ำกว่า ๕ พันล้านบาท หรือต่ำกว่ามูลค่าที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดย
กฎกระทรวงต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการชุดนี้กำหนด

มาตรา ๑๑ กรณีมีปัญหาข้อขัดข้อง อุปสรรค หรือความล่าช้า ให้หน่วยงานเสนอคณะกรรมการและ
คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ กรณีจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง
หรือการจัดทำกฎหมายใหม่ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวง องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ องค์กรท้องถิ่น
พิจารณาปรับปรุงหรือจัดทำกฎหมายใหม่

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. รัฐควรมีบทบาทในการส่งเสริมการลงทุน จัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและกำหนดความ
สะดวกทางการค้า การลงทุน โดยการปรับปรุงจัดทำกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒. ให้ภาคเอกชนร่วมลงทุนในกิจการใดกิจการหนึ่ง

๓. รัฐควรเจรจากับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจร่วมระหว่างประเทศไทยกับ
ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ไทยกับสปป.ลาว กัมพูชา ด้วยการทำ MOU ระหว่างนักวิชาการไทย กับ นักวิชาการ สปป.
ลาว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉราพร สีหะวัฒนะ ประธานหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
นิติศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย บรรยายกล่าวโดยสรุป ดังนี้

เขตเศรษฐกิจพิเศษของไทยในระยะแรก อยู่บริเวณเขตจังหวัด ตาก สระแก้ว สงขลา ตราด และมุกดาหาร
ระยะที่สอง อยู่บริเวณเขตจังหวัด กาญจนบุรี เชียงราย นครพนม หนองคาย และนราธิวาส กำกับดูแลโดย
คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ มีกลยุทธ์ ๔ ประการได้แก่ ๑. สนับสนุนพื้นที่เขตเศรษฐกิจใหม่
๒. สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน ๓. สนับสนุน SME และการลงทุนต่อเนื่อง ๔. จัดระเบียบพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน อาทิ
เขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว เขตเศรษฐกิจพิเศษบริเวณชายแดนไทย – กัมพูชา ระเบียบเขตเศรษฐกิจตอนใต้ของอนุภาค
ลุ่มน้ำโขง เน้นการขนส่งสินค้าจากไทยไปยังเวียดนามได้

สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร

๑. สินค้าไทยจะได้รับสิทธิพิเศษ ยกเว้น ลดหย่อนภาษีขาเข้าประเทศผู้นำเข้า หรือประเทศที่มี
ข้อตกลงกับไทย

๒. ประเทศผู้ให้สิทธิพิเศษฯ GSP สหภาพยุโรป แคนาดา ญี่ปุ่น ฮังการี สาธารณรัฐเชค
สาธารณรัฐสโลวัก และสหพันธรัฐรัสเซีย

๓. สิทธิพิเศษภายใต้การค้าเสรีอาเซียน

๔. ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน

ระบบสิทธิพิเศษ อาทิตายการสินค้าที่ได้รับสิทธิในการลด ยกเว้น ภาษีนำเข้ากฎถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) องค์การการค้าโลกเตรียมมาใช้กับสินค้านำเข้า-ส่งออก โดยกำหนดให้มีการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่แสดงข้อมูลการได้ถิ่นกำเนิดในประเทศที่ผลิตสินค้าที่แท้จริง เช่น เอกสารรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin) ซึ่งประกอบด้วย หลักเกณฑ์ กติกาในการพิสูจน์ ตัดสินว่า สินค้ามีถิ่นกำเนิดจากประเทศใด เพื่อให้มั่นใจว่าประโยชน์จากสิทธิพิเศษตกอยู่กับผลผลิตที่แท้จริงของประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษนี้

การรับรองเรื่องถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลง อาทิตความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ระหว่างไทย-นิวซีแลนด์ ในเงื่อนไขของความตกลงฯ ระบุให้ผู้ส่งออกสินค้าสามารถรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องใช้เอกสารรับรองใด ๆ จากหน่วยงานราชการของประเทศไทย

หนังสือรับรองแบบ A เป็นหนังสือรับรองที่ออกให้แก่ผู้ส่งออกเพื่อใช้ในการขอรับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป โดยจะได้รับสิทธิยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีขาเข้า สำหรับสินค้าที่ส่งออกไปประเทศผู้ให้สิทธิพิเศษ

รูปแบบหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า เพื่อสิทธิพิเศษทางการค้า มีดังนี้

- หนังสือรับรองแบบ D : ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน
- หนังสือรับรองแบบ E : ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – จีน
- หนังสือรับรองแบบ FTA : ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย- ออสเตรเลีย
- หนังสือรับรองแบบ JTEPA : ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย – ญี่ปุ่น
- หนังสือรับรองแบบ TP : ความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย –เปรู
- หนังสือรับรอง FTA : ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย

คุณสมบัติของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบ GSTP

- ออกให้แก่ผู้ส่งออกเพื่อใช้ในการขอรับสิทธิพิเศษภายใต้ระบบการแลกเปลี่ยนสิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศกำลังพัฒนา

- หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าสำหรับสินค้าหัตถกรรม
- หนังสือรับรองที่ออกให้แก่ผู้ส่งออกของสหภาพยุโรป
- หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าสำหรับสินค้าผ้าไหมและผ้าฝ้ายทอด้วยมือจากสหภาพยุโรปจะได้รับการยกเว้นภาษีขาเข้า

- หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน

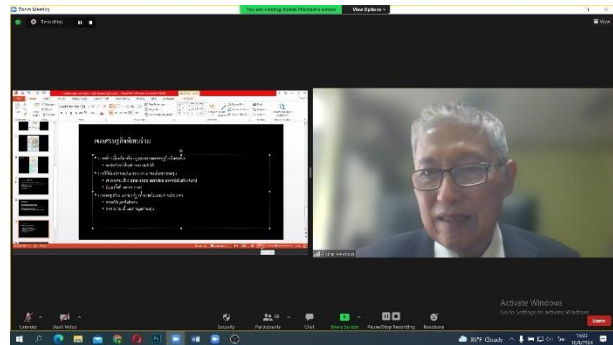
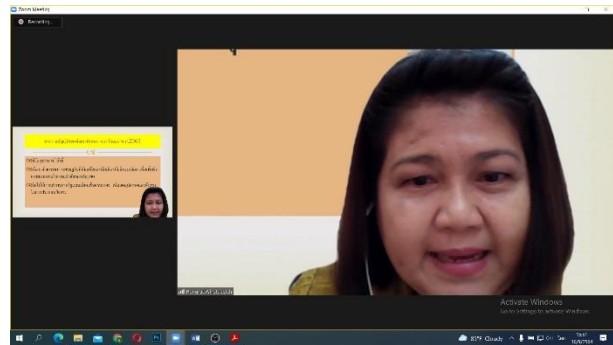
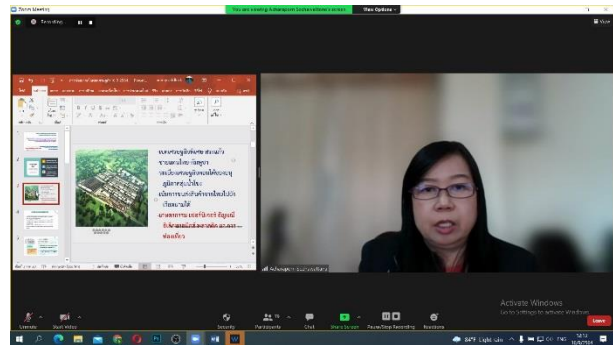
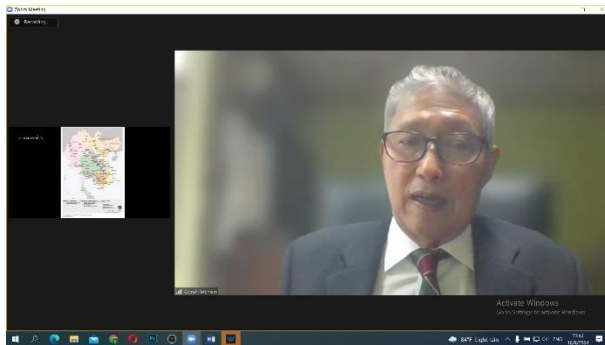
หอการค้าไทยซึ่งเป็นองค์กรภาคเอกชน มีฐานะเป็นองค์กรกลาง สามารถทำหน้าที่ออกใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าตามอำนาจใน พระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ มาตรา ๒๘ เป็นประเภทที่ไม่ให้สิทธิประโยชน์พิเศษทางการค้า แต่สามารถรับรองเอกสารอื่นๆ เพื่อการค้าการส่งออกได้

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงพาณิชย์ในการให้บริการออกใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าประเภททั่วไป ระบุในใบรับรองมีถิ่นกำเนิดจากประเทศผู้ส่งออกจริงใช้เป็นเอกสาร

ประกอบการนำเข้าของประเทศปลายทาง ตามเงื่อนไขของประเทศผู้นำเข้าเท่านั้น ไม่ให้ใช้สิทธิประโยชน์พิเศษทางการค้า

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกไปรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศไทย ได้แก่

๑. พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒
๒. ประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่องการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าตามความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ หรือการปฏิบัติทางการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๘
๓. ประกาศกรมการค้าต่างประเทศเรื่องมาตรการและแนวปฏิบัติในการพิจารณาออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้ากรณีผู้ประกอบการหรือผู้ส่งออกกระทำการหรือดเว้นกระทำการที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๒
๔. ประกาศ อื่น ๆ

การเสวนาระดมสมอง (Focus Group) หัวข้อ “ข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนากฎหมายเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ เพื่อการเชื่อมโยงเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนร่วมกันระหว่างไทย – สปป.ลาว – กัมพูชา”

วิทยากร

- ๑) รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ ที่ปรึกษาระหว่างประเทศ และอาจารย์พิเศษหลักสูตรนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธำมาสน์ สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย
- ๒) Dr. Chuanchen Bi ผู้ช่วยคณบดี ด้านการต่างประเทศจีน วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ดร. พรทัต โพธินาม มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำหน้าที่ล่าม)
- ๓) ร้อยโท ดร. พันธุ์รบ ราชพงศา ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาขีดความสามารถทางการค้าและการพัฒนา สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (ITD)
- ๔) อาจารย์เล่งศักดิ์ บุณฑลลาด ภาควิชากฎหมายธุรกิจ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว
- ๕) อาจารย์ทองพูน สุขเกษม คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว
- ๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ตามร คำไตรย์ อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธำมาสน์ สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ผู้ดำเนินรายการ)

อาจารย์ทองพูน สุขเกษม กล่าวนำว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมา สปป.ลาว ได้ปิดประเทศเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ทำให้การเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจระหว่างไทย และ สปป.ลาว มีการหยุดชะงักลง

อาจารย์เล่งศักดิ์ บุณฑลลาด กล่าวว่า สปป.ลาว มีเขตเศรษฐกิจหลายเขตที่เชื่อมโยงกับไทย ทั้งนี้ค่อนข้างด้อยพัฒนา ไม่ได้เจริญมาก จึงมีแนวคิดที่จะสร้างเมืองให้เจริญ และเป็นนคร กระทรวงแรงงาน ว่าด้วยกฎหมายลาวเกี่ยวกับเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีผู้เชี่ยวชาญเป็นอาจารย์ที่มาจากกัมพูชา ทั้งนี้เขตดังกล่าวนั้น ไม่ใช่เขตการค้าเสรี ซึ่ง สปป.ลาว มีแผนการปรับให้ประเทศ land lock เป็นประเทศ land link พยายามสร้างเส้นทางคมนาคม สถานีรถไฟทางขนาน ส่งเสริมนโยบายการลงทุนในลาว การส่งเสริมทางภาษีและการนำใช้ที่ดิน นโยบายด้านภาษีอากร การนำใช้กฎหมาย ส่งเสริมให้คนลาวมีเมืองใหม่ที่เจริญขึ้นกว่าเดิม เช่น โครงการเมืองสวรรค์เซโน ที่ผู้ลงทุนสามารถเช่าหรือสัมปทานที่ดินของรัฐได้ และสามารถโอนได้แบบมีเงื่อนไข ลงทุนได้หลายด้าน มีท่าอากาศยานในการขนส่งสินค้า ช่วยดึงดูดการลงทุน ส่งเสริมการผลิต การค้า การบริการ

Special Economic Zone (SEZs) ใน สปป. ลาว คนลาวต้องการให้ประชาชนมีงานทำ มีรายได้ แต่การพัฒนาและการลงทุนในแต่ละเขตมีความแตกต่างกัน บางเขตเน้นการส่งออกสินค้า บางเขตเน้นการท่องเที่ยว logistics การขนส่ง อย่างไรก็ตาม นักลงทุนควรพิจารณาผลประโยชน์ร่วมกันประกอบกับนโยบายเรื่องที่ดิน และฝีมือของแรงงานลาวที่สามารถเทียบเท่ากับประเทศเพื่อนบ้านอีกสองประเทศได้หรือไม่ (ไทย กัมพูชา)

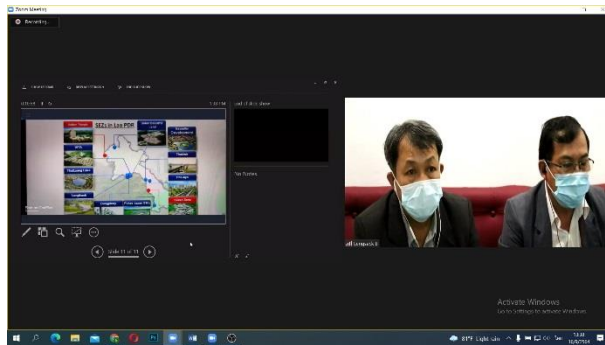
อาจารย์ทองพูน สุขเกษม – แนวทางของ สปป.ลาว ดึงดูดเอาผลประโยชน์จากเส้นทางลาว – จีน มาพัฒนาสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้น เช่น โรงพยาบาล การทำ MOU แผนการต่างๆ ดำเนินการสำรวจออกแบบสิ่งแวดล้อม การก่อสร้าง ผลประโยชน์ โดยเจรจากับรัฐบาล ในการนำเสนอแนวทาง ร่างกฎหมายเข้าสภาแห่งชาติลาว ทั้งนี้อาจมีปัญหาเนื่องจากหลายฝ่ายอยู่ระหว่างการเจรจาร่วมกันเรื่องการต่ออายุสัมปทานให้สั้นลง เหลือ ๕๐ ปี ซึ่งฝั่งซ้าย

ของแม่น้ำโขงมีแผนจะสร้างให้เหมือนเมืองก๊วยหลิน สาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งนี้ กฎหมายลาวมีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง พยายามทำให้เหมือนกฎหมายการลงทุน ผู้ลงทุนต้องการสิทธิพิเศษ ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงแล้วให้เข้ากับเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งผู้ลงทุนพยายามหาวิธีลงทุนหลายแบบ เช่น โครงการรถไฟฟาลาว-จีน ในช่วงสองปีที่ผ่านมาจำนวนคนลงทุนมีเพิ่มมากขึ้น การกสิกรรมเก็บภาษีมาก เส้นทางลาว-เวียดนามเป็นปัญหาใหม่ ซึ่งปัจจุบันเส้นทางนี้สงบ. ลาว ได้รับเงินกู้จากจีน รัฐบาลลาวถือหุ้น ๓๐ เปอร์เซ็นต์ และจีนถือหุ้นอีก ๗๐ เปอร์เซ็นต์ รัฐบาลลาวชดใช้ค่าที่ดิน ในขณะที่จีนคุ้มครองผู้ลงทุน ดิตทางรถไฟ ตัวเมือง มีหมู่บ้าน

- แขวงไซสมบูนมี มีดอย กลุ่มชาติพันธุ์ ผู้ไม่หวังดีต่อรัฐบาลลาว แต่ปัจจุบันมีความสงบ
- เมืองสำคัญ ได้แก่ เมืองอนุวงศ์ ปลุกพืชพันธุ์ธัญญาหารได้ เงินทุนของรัฐบาล สปป. ลาว มอบให้เมืองไซสมบูน นอกจากนี้ ยังมีการพิจารณาแนวคิดในการปลูกกล้วยา (พืชกระแสด ใช้สกัดเป็นยาได้) ซึ่งหากต้องการพัฒนาให้แขวงนี้มีความเจริญยิ่งขึ้นจำเป็นต้องสร้างทางด่วนเลาะภูเขา จากนครหลวงเวียงจันทน์ ไปยังแขวงไซสมบูน ซึ่งเส้นทางจะมีลักษณะคล้ายวังเวียง

- การสร้างเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วม ลาว – จีน – เวียดนาม ยังอยู่ระหว่างการพิจารณา ยังต้องศึกษาความเป็นไปได้และการดึงดูดใจจากผู้ร่วมลงทุนทุกฝ่าย ถ้าสร้างรวมกันแล้ว จะกลายเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ

อาจารย์ตามร คำไตรย์ กล่าวเสริมว่า ลาวไม่ได้มีเป้าหมายสร้างเขตการค้าเสรี การบริหารจัดการของภาครัฐเน้นการรองรับการเข้ามาลงทุนของจีนและเวียดนามเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแผนต่อไปจะเป็นการสร้างทางด่วนทางถนน

Dr. Chuanchen Bi – “What will the train bring to us?” รถไฟจะนำอะไรมาให้พวกเรา (ล่ามแปลโดย ดร. พรทัต โทธินาม)

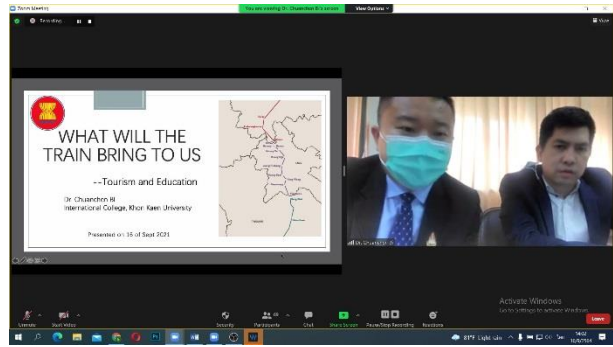
- รถไฟความเร็วสูงเส้นทางจีน – ลาว – ไทย มีแผนจะเปิดเส้นทางในวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งตรงกับวันชาติ สปป. ลาว ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของลาว ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และนักท่องเที่ยวที่เดินทางแบบสะพายกระเป๋าเป้ใบเดียว (backpackers)

เกิดคำถามว่า เหตุใดนักท่องเที่ยวจึงเดินทางมาภาคอีสานน้อย เนื่องจากถนนหนทางไม่ดี มีความลำบากในการเดินทางจากเมืองคุนหมิง เข้ามาประเทศไทย และเดินทางต่อไปยังภาคอีสาน และ สปป. ลาว การเดินทางมีอุปสรรคมาก โดยเพื่อนชาวจีนเคยให้ความเห็นว่า ใช้เวลาเดินทางทั้งหมด ๑๐ ชั่วโมง ซึ่งรถไฟความเร็วสูงเส้นทางคุนหมิง – เวียงจันทน์ จะใช้เวลาเดินทางเพียง ๗ ชั่วโมง

ก่อนการระบาดของโรคโควิด-๑๙ นักท่องเที่ยวกว่า ๑๐ ล้านคนเดินทางมาประเทศไทย ผ่านทางกรุงเทพฯ สมุย ภูเก็ต เชียงใหม่ เชียงราย ในส่วนของอาหาร อาหารอีสานอาจจะขนส่งไม่สะดวกเนื่องจากการขาดเสีย แต่อาหารแห้ง เช่น ทุเรียนอบแห้ง เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวจีนมาก ซึ่งหากรถไฟความเร็วสูงเปิดให้บริการจะช่วยลดระยะเวลาในการขนส่งสินค้าและบริการ ช่วยพัฒนาและฟื้นฟูการท่องเที่ยวให้คล่องตัวมากขึ้น การเดินทางจากแคว้นสิบสองปันนาเข้ามายังไทยจะสะดวกรวดเร็วมายิ่งขึ้นด้วย คนจีนนิยมชมชอบการเดินทางมาเที่ยวเมืองสำคัญต่างๆ ของไทย ตามภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยม เช่น เรื่อง Lost in Thailand เป็นแรงบันดาลใจให้คนจีนขับรถข้ามมาจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้เห็นฉากและธรรมชาติที่น่าเสนอผ่านภาพยนตร์ โดยในปีนี้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจาก ๒.๗ ล้านคน เป็น ๔.๗ ล้านคน

ในภาคอีสานมีวัดและศาสนสถานสำคัญหลายแห่ง คนจีนชอบและสนใจทะเล และสถานที่ท่องเที่ยวในภาคอีสานที่เป็นแหล่ง unseen เวลาที่นักท่องเที่ยวจีนมาเยี่ยมชมประเทศไทยจะได้ประสบการณ์อันดีและซาบซึ้งในน้ำใจอันเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย ข้อสังเกตประการหนึ่งคือคนจีนที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดทางภาคใต้ของไทย มักนิยมซื้อหมอนยางพาราเป็นของที่ระลึก ทั้งที่หมอนยางพาราผลิตจากจีนและไทยนำเข้ามายาวนาน อีกวัฒนธรรมหนึ่งที่คนไทยมักมองว่าไม่เหมาะสม คือ คนจีนบางส่วนมักล้างเท้าในอ่างล้างมือ ซึ่งในประเทศจีนการปฏิบัติดังกล่าวเป็นเรื่องปกติ นอกจากนี้ ช่วงเวลา high season ที่คนจีนนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในไทย ได้แก่ ช่วงเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ (ตรุษจีน) และ ช่วงเดือนกรกฎาคม – สิงหาคม (โรงเรียนปิดภาคเรียน) ขณะนี้อาจารย์ Bi กำลังเขียนหนังสือเกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยวจากเมืองคุนหมิง มายังภาคอีสานของไทย นอกจากนี้ ยังมีการวางแผนความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการสนับสนุนให้คนจีนส่งบุตรหลานมาเรียนที่ไทย ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในจีนมาก สิ่งสำคัญที่ควรเตรียมพร้อมก่อนการเปิดเส้นทางรถไฟความเร็วสูงระหว่างจีน – ไทย ได้แก่ การฝึกทักษะด้านภาษา การสื่อสารกับบุคคลและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางรถไฟ Dr. Bi มีความเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่ารถไฟความเร็วสูงดังกล่าวจะช่วยพัฒนาและฟื้นฟูการท่องเที่ยวระหว่างทั้งสองประเทศให้ดีขึ้นต่อไป

อาจารย์ตามร คำไตรย์ – กล่าวขอบคุณและเสริมจาก ดร. Bi เรื่องรถไฟความเร็วสูงจีน-ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยพัฒนาให้ สปป.ลาว เปลี่ยนจากประเทศ land lock เป็น land link นอกจากนี้ การเดินทางโดยรถไฟจะทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาอย่างสะดวกสบายใจมากขึ้น และถ้าเชื่อมต่อทางเครื่องบินด้วยแล้วจะสามารถเดินทางไปยังจังหวัดชายทะเล (เช่น ภูเก็ต ภูเก็ต) ได้สะดวกยิ่งขึ้นด้วย ในส่วนของการเดินทางมาท่องเที่ยวตามภาพยนตร์ที่ชื่นชอบนั้น สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของ soft power ในการโน้มน้าวและสร้างแรงจูงใจให้กับนักท่องเที่ยวจีน เป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอีกทางหนึ่งผ่านทางสื่อภาพยนตร์

ดร. พันธุ์รับ ราชพงศา – สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (ITD) ได้กล่าวถึงกลไกและแนวทางระหว่างประเทศในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน (Special Economic Zones : SEZs) ซึ่งได้มีการวิเคราะห์แผนดังกล่าวมาตั้งแต่ปี ๒๐๑๖ เพิ่มความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนผ่านการแลกเปลี่ยนนโยบายและประสบการณ์ และการส่งเสริมการค้าการลงทุนในระเบียงเขตเศรษฐกิจพิเศษ ขณะนี้ยังไม่เจ้าภาพที่แน่นอน แต่ประเทศต่างๆ ที่ให้ความสนใจและร่วมมือได้แก่ เมียนมา (Thiwala SEZ หรือ TSEZ รัฐบาลเมียนมา ร่วมกับ JICA ญี่ปุ่น) สปป.ลาว (Savan-Seno SEZ หรือ SaSEZ บริหารร่วมกับนักลงทุนมาเลเซีย ในอัตราส่วน 30:70) กัมพูชา (Phnom Penh SEZ หรือ PPSEZ บริหารพื้นที่แบบ Build-Operate-Own (BOO) ซึ่งบริหารโดยหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น จีน มาเลเซีย และกัมพูชา

อนึ่ง รูปแบบของการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจพิเศษ แบ่งเป็น ๓ รูปแบบ ดังนี้

- Public SEZ
- Private SEZ หรือ Build-Operate-Own (BOO)
- Joint Venture

ทั้งนี้ ประเทศต่างๆ ที่ร่วมมืออยู่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ จะเน้นการค้าและการตลาดออนไลน์ การขนส่ง ธุรกิจทางการเงิน เช่น เน้นให้ตลาด e-commerce เติบโตขึ้น ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ระเบียงเศรษฐกิจในแถบอินโดจีน มองเรื่องกฎหมายเป็นเรื่องเล็ก (ลาว บริหารเขตบ่อเต็น เวียดนาม เส้นทาง R9) เส้นทาง R3A เป็นไปได้มากที่สุด อนึ่ง ข้อดีของการลงทุนใน สปป. ลาว คือผู้ที่สนใจมาลงทุนสามารถลงทุนได้เลย เนื่องจาก สปป. ลาว จะมีกลไกทางกฎหมายและการทำสัญญาระหว่างรัฐกับเอกชน จุดนี้น่าจะเป็นกุญแจสำคัญ เนื่องจากระบบกฎหมายของลาวต่างจากกฎหมายไทย นอกจากนี้ ข้อคิดสำหรับการลงทุนใน สปป. ลาว มีดังนี้

- เขตเศรษฐกิจพิเศษต้องอาศัยทุนเอกชน
- ถ้าให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ต้องสร้างเงื่อนไขที่ทุกฝ่ายยอมรับได้
- มีสัมปทานกับนิคมอุตสาหกรรมเอกชน อาจต้องยกเลิกการสัมปทาน
- นักท่องเที่ยวจีนที่มาถึงเวียงจันทน์ มี one stop service ทำวีซ่าเข้าเมืองไทยได้เลย
- เขตเล็กๆ เช่น เขตท่านาแล้ง เขตนาทา อาจต้องนั่งรถไฟแล้วมาต่อรถยนต์
- ผู้สูงอายุชอบนั่งรถไฟท่องเที่ยว เพราะได้ชื่นชมธรรมชาติและทัศนียภาพระหว่างทาง

รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ กล่าวถึงเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วม ดังนี้
เป็นการสร้างเงื่อนไข หรือ กฎหมาย เขตเศรษฐกิจพิเศษร่วม

- ผลประโยชน์ที่ทุกฝ่ายจะยอมรับได้

การให้สัมปทานแก่เอกชน หาเอกชนที่อยากลงทุน

- เช่น การท่องเที่ยว one stop service อาจทำได้ในเวียงจันทน์
- ทำเล เนื้อที่ และระยะเวลาการลงทุนร่วม เอกชน รัฐ (ทั้งภายในและต่างประเทศ)
- การแก้ปัญหาข้อพิพาท
- การประกันหนี้ และมูลค่าการลงทุน

คำถามที่ต้องตอบ คือ

- ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของอาเซียน ในเรื่องการค้าชายแดนหรือไม่ ?
- ประเทศไทยพร้อมที่จะยอมเสียสละข้อต่อรองที่แต่เดิมคาดว่ามีหรือไม่ ?
- การเปลี่ยนแปลงกฎหมายหลัก และกฎระดับรอง เช่น กฎกระทรวง จะช่วยให้ความสะดวกหรือสร้างปัญหา
- การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย กับการเสียโอกาส มีค่าคุ้มกันหรือไม่
- การกระจายอำนาจ มีความเสี่ยง ต่อการควบคุมความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยของเขตพิเศษหรือไม่

การเสวนาเชิงปฏิบัติการ (Workshop) แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นด้านความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน เพื่อการจัดทำรายงานวิจัยขนาดสั้น (short research paper) ตอบโจทย์สถานการณ์การค้าและการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวชายแดน: ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการอำนวยความสะดวกทางการค้าเพื่อพัฒนาการค้าข้ามพรมแดน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปรมภรณ์ วีระพันธ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ได้กล่าวถึงการขนส่งสินค้าผ่านแดนระหว่างไทย - สปป. ลาว - กัมพูชา ประเด็นที่เชื่อมโยงกันได้ ค่อนข้างยากที่จะเกิดขึ้นในเวลาอันใกล้

๑. การขนส่งสินค้าข้ามแดน
๒. การขนส่งสินค้าผ่านแดน

ในอดีตมีการทำมาค้าขายกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศต้นทางจะได้ประโยชน์มากกว่าประเทศปลายทาง เนื่องจากจุดเริ่มต้นการขนส่งสินค้าเริ่มจากนอกราชอาณาจักร สปป. ลาว เขตแดนประเทศไม่มีทางออกติดทะเล GATT ต้องมีการอำนวยความสะดวกด้วย

กรอบความตกลง ๖ ประเทศสมาชิกอาเซียนเขตการค้าเสรี ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ สปป. ลาว ไทย เวียดนาม กัมพูชา มีความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐาน ปัจจัยสำคัญที่ฝ่ายไทยควรคำนึงถึง คือจะเชื่อมโยงการค้าการลงทุนอย่างไร ในปัจจุบันมูลค่าสินค้าผ่านแดนของ สปป. ลาว เท่ากับ ๒๘๐,๐๐๐ ล้านบาท กัมพูชา ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งประเทศสมาชิกเขตการค้าเสรีเหล่านี้ต้องร่วมมือกันด้านการอำนวยความสะดวก ระบบศุลกากร การพัฒนาระบบสารสนเทศ การขนส่งสินค้าผ่านแดน การออกหนังสือผ่านธนาคารภาคีสมาชิก เน้นหลักประกันแบบไหลเชี่ยว ปัจจุบันธนาคารภาคีสมาชิก ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารทหารไทย ส่วนหน้าที่ของด่านศุลกากรที่เกี่ยวข้อง จะเป็นการอำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน ให้การทำมาค้าขายคล่องตัวและดีขึ้น เนื่องจากระบบผ่านแดนมีความซับซ้อน อาจต้องพิจารณาและชำระกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกระบวนการตรวจสอบสินค้าผ่านแดนที่น่าสงสัยหรือผิดกฎหมาย เนื่องจากตามหลักกฎหมายศุลกากรของไทย สินค้าตกค้างที่ไม่สามารถนำผ่านแดนได้ภายใน ๓๐ วัน จะกลายเป็นกรรมสิทธิ์ของแผ่นดิน

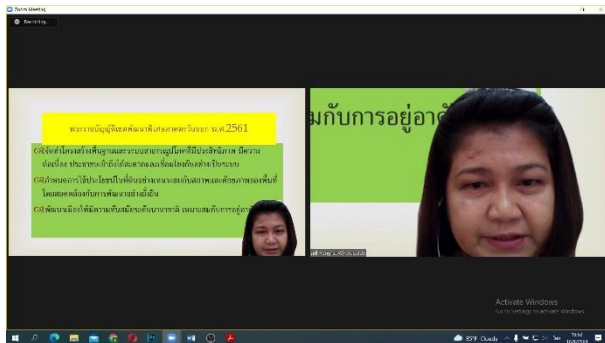
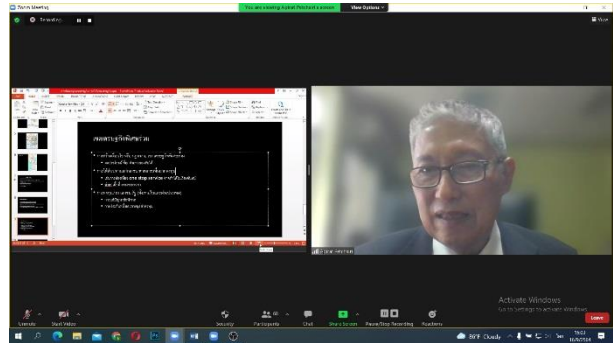
อาจารย์ ดร. รุ่งรัตน์ วิโรจน์เพชร นิตกรชำนาญการพิเศษ กองกฎหมาย (ปฏิบัติงาน ณ ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น) และที่ปรึกษากฎหมายศูนย์วิจัยโครงสร้างมูลฐานอย่างยั่งยืน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้กล่าวเสริมถึงกฎหมายใหม่อาจต้องแก้ไขข้อขัดข้องหลายประการ เป็นลักษณะ one stop service หน่วยงานรัฐจัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ทบพวนระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง จัดให้มี medical hub จัดตั้งโรงเรียน อำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน เห็นด้วยกับแนวคิดของอาจารย์วิทยากรหลายท่านในเรื่องการพัฒนาความร่วมมือในเขตเศรษฐกิจพิเศษไทย-ลาว เมืองบ่อหาร บ่อเต็น ซึ่งมีชายแดนติดกับไทย รวมถึงการพัฒนาถนนและเส้นทางคมนาคมให้สะดวกยิ่งขึ้น

นายพีรเดช คงเดชา นิตกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้เสนอข้อคิดเห็นสืบเนื่องจากโครงการพัฒนากฎหมายฯ เมื่อช่วงต้นเดือนกันยายนที่ผ่านมา อาจต้องทบทวนกลับไปเมื่อปี ๒๕๖๓ เส้นทางเขตเศรษฐกิจพิเศษไทย-ลาว มีการพัฒนาร่วมกันอย่างไร ทั้งระบบเส้นทาง โครงสร้าง logistics ข้ามพรมแดน (CLMV) หากศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ ได้รับการสนับสนุนจากรัฐสภา จะได้รับประโยชน์ในแนวทางการปฏิบัติอย่างแท้จริง เนื่องจากเสาหลักเศรษฐกิจเป็นเรื่องใกล้ตัวมาก

อาจารย์ตามร คำไตรย์ หากศึกษาข้อมูลจากผู้ใช้กฎหมาย หรือผู้ออกนโยบายน่าจะสร้างความเชื่อมโยงกันได้

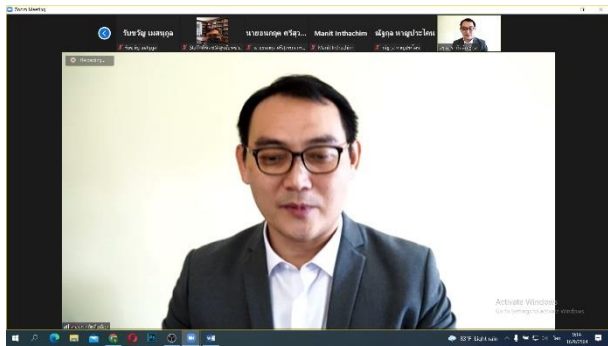
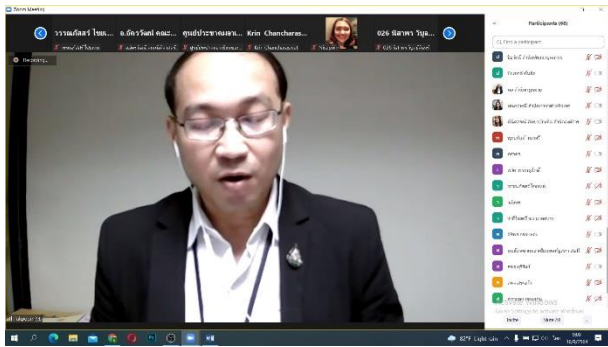
อาจารย์เล่งศักดิ์ บุนทะลาด (มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว) ควรเริ่มจากทางภาคเหนือของไทย จังหวัดที่มีเขตชายแดนติดกับ สปป. ลาว หรือมุ่งเน้นการพัฒนาเส้นทางที่มีการค้าการลงทุนร่วมกันอยู่แล้ว รวมถึงการจัดทำงานวิจัยด้านเขตเศรษฐกิจพิเศษ การค้าการลงทุนของทั้งสองประเทศให้เกิดมรรคผล

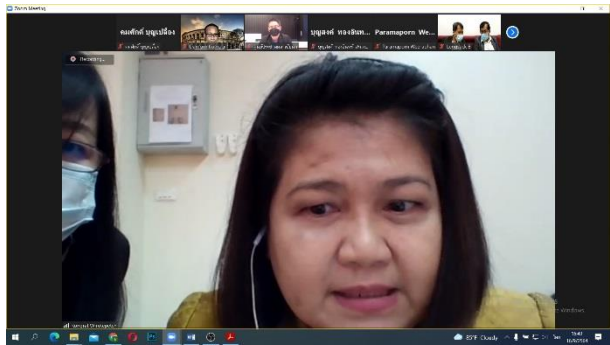
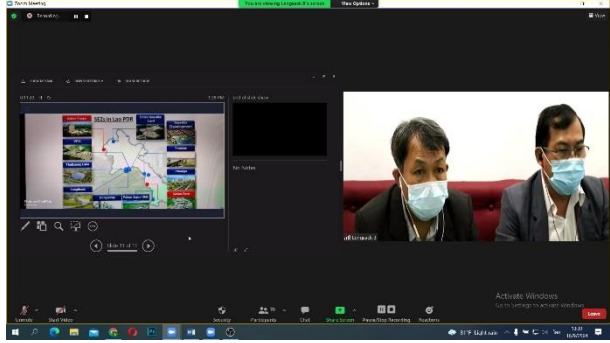
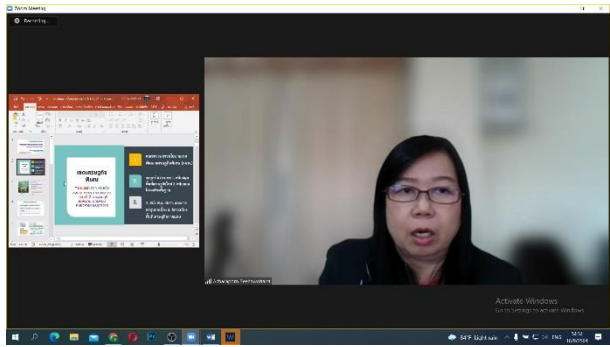
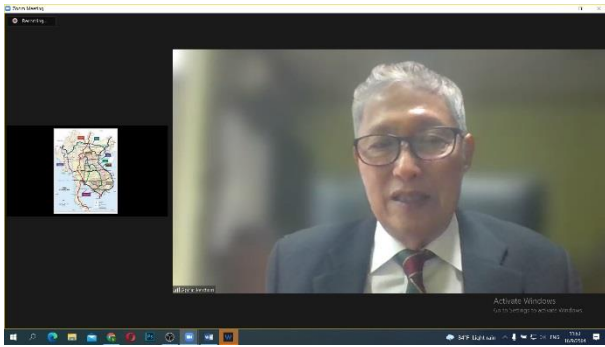
รองศาสตราจารย์ ดร. อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ ได้กล่าวเสริมเรื่องกำลังคน ที่อาจารย์พันธ์ปได้กล่าวถึงก่อนหน้านี้ กำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่ควรนำมาพิจารณาเรื่องการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

สรุปรายงานการสัมมนาโดย
นางสาวกัญจน์ฐ์ ศิริวงศ์
นางสาววรรณภัสสร ไซยเทพ
สำนักการต่างประเทศ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
นายคมศักดิ์ บุญเปลื้อง
สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียน
ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาพรวมการจัดกิจกรรม

.....

รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา
ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

สืบเนื่องจากส่วนราชการในสังกัดรัฐสภา ได้ดำเนินการส่งเสริมสถาบันนิติบัญญัติเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและมีบทบาทนำในเวทีประชาคมอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในส่วนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กำหนดให้สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ร่วมกับศูนย์ประสานงานประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตามอำนาจหน้าที่ของศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตามคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๑๓๙๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๗ โดยมีสำนักหลักด้านกระบวนการนิติบัญญัติ ประกอบด้วย สำนักวิชาการ สำนักการประชุม สำนักกฎหมาย สำนักกรรมการ ๑, ๒, ๓ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร และสำนักหลักด้านต่างประเทศ ประกอบด้วย สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สำนัก ร่วมสนับสนุนดำเนินการด้านประชาคมอาเซียนในบริบทนิติบัญญัติ ครอบคลุมระบบงานด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕ ด้าน คือ

- ๑) ด้านโครงสร้างและระบบงาน
- ๒) ด้านยุทธศาสตร์และความเคลื่อนไหวของอาเซียน
- ๓) ด้านการวิจัยและพัฒนานโยบายและกฎหมายอาเซียน
- ๔) ด้านพัฒนาเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียน
- ๕) ด้านศูนย์ข้อมูล องค์ความรู้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะได้ร่วมกับศูนย์ประสานงานประชาคมอาเซียน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา นำผลจากความร่วมกับเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนระหว่างประเทศ ไปปฏิบัติและปรับใช้ผ่านกลไกการทำงานในรูปแบบคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และระบบงานด้านประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง ทั้ง ข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ตลอดจนติดตามความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในขอบเขตของนิติบัญญัติเกี่ยวกับบทบาทรัฐสภากับการสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) การเปรียบเทียบกฎหมายของรัฐสมาชิกอาเซียนตามพันธกรณีความร่วมมือของประชาคมอาเซียนครบถ้วนทั้งด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคง ด้านประชาคมเศรษฐกิจ และด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เผยแพร่ในเว็บไซต์ ตลอดจนการพัฒนาเว็บไซต์ “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา” ให้เป็นปัจจุบันตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ มีการพัฒนาข้อมูลและนำเข้าข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนในวงงานรัฐสภาภาคภาษาอังกฤษเพิ่มเติมจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตลอดจนมุ่งมั่นที่จะยกระดับการทำงานด้านประชาคมอาเซียน และสร้างความเข้มแข็งกับหุ้นส่วนเครือข่ายองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎบัตรอาเซียนและพันธกรณีของรัฐสมาชิกอาเซียน โดยมีเป้าหมายมุ่งเน้นการยกระดับ

การขับเคลื่อนการทำงานร่วมกัน ทั้งประเด็นครอบคลุมยุทธศาสตร์หน่วยงาน (Function) ตามแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ และมีมติยุทธศาสตร์สำคัญของอาเซียน (ASEAN Agenda) ตามแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนงานด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา เพื่อให้เป็น “ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ การวิจัยและพัฒนาด้านนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน เพื่อสนับสนุนภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติ” และการมีระบบสารสนเทศที่รองรับการเป็น SMART Parliament และการเชื่อมโยงบูรณาการการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งในระดับประเทศ ระดับระหว่างอาเซียนและระหว่างประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ดังนั้น เพื่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา (Function) และมีมติสำคัญของอาเซียน (ASEAN Agenda) กลุ่มงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา จึงได้ดำเนินการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตัวชี้วัดที่ ๑.๕ ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ดังนี้

ก. วิสัยทัศน์

“เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ การวิจัยและพัฒนาด้านนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนของรัฐสภา เพื่อสนับสนุนภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติ”

ข. พันธกิจ

๑. สนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎบัตรอาเซียนและพันธกรณีของรัฐสมาชิกอาเซียน และการแสดงบทบาทของรัฐสภาในเวทีประชาคมอาเซียน และรัฐสภาระหว่างประเทศ

๒. ขับเคลื่อนงานด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภาเพื่อให้เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน และด้านการวิจัยและพัฒนากฎหมายให้ครอบคลุมสามเสาหลักประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยในส่วนของกฎหมาย ได้แก่ กฎหมายภายใน กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายในอาเซียน และการบูรณาการกฎหมาย

๓. พัฒนาความร่วมมือด้านประชาคมอาเซียนกับองค์กรเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนขยายขอบเขตความร่วมมือที่มีอยู่เดิม

๔. ยกระดับความรู้ ความสามารถ ทักษะด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ด้านนโยบาย และภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียนแก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตลอดจนมีการติดตามประเมินผลความรู้ไปสู่การปฏิบัติ

ค. ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของรัฐบาล ได้กำหนดประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญไว้ ๔ ประการ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและยกระดับโครงสร้าง ระบบงานด้านประชาคมอาเซียนของรัฐบาล เพื่อสร้างความยั่งยืนในการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติในด้านประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมให้รัฐสภามีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน การวิจัยและพัฒนาด้านกฎหมายระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาความรู้ ทักษะของข้าราชการรัฐสภาสามัญให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ง. การวางแผนงบประมาณ

กลุ่มงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานขับเคลื่อนพันธกิจ “เสริมสร้างบทบาทและความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ” ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒: ผลักดันให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อไปสู่ประชาคมอาเซียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งได้รับจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น ๑,๓๐๐,๐๐๐.- บาท (หนึ่งล้านสามแสนบาทถ้วน) ภายใต้แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๔ โครงการ ประกอบด้วย

๑.	โครงการพัฒนาบุคลากรด้านประชาคมอาเซียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	จำนวน	๒๐๐,๐๐๐ บาท
๒.	โครงการเสวนาประชาคมอาเซียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	จำนวน	๓๐๐,๐๐๐ บาท
๓.	โครงการพัฒนากฎหมายภายในเพื่อรองรับการทำงาน ด้านประชาคมอาเซียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	จำนวน	๓๐๐,๐๐๐ บาท
๔.	โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านนิติบัญญัติและ ด้านต่างประเทศในบริบทประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๔	จำนวน	๕๐๐,๐๐๐ บาท

ต่อมา กลุ่มงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาทบทวนและวิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ แผนเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้วเห็นว่าไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามที่กำหนดไว้ตามแผน และเมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จแล้วมีเงินเหลือจ่าย เหตุผลเนื่องจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมโครงการจากปกติที่จัดในห้องประชุมเป็นการจัดกิจกรรมแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม ZOOM

ดังนั้น เพื่อจะได้ดำเนินการบริหารงบประมาณให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กลุ่มงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียน

ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงได้พิจารณาปรับแผนปฏิบัติการรายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมทั้งการคืนเงินเหลือจ่าย จำนวน ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑.	โครงการพัฒนาบุคลากรด้านประชาคมอาเซียน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	คืนจำนวน	๑๕๐,๐๐๐ บาท
๒.	โครงการเสวนาประชาคมอาเซียน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	คืนจำนวน	๒๕๐,๐๐๐ บาท
๓.	โครงการพัฒนากฎหมายภายในเพื่อรองรับการทำงาน
ด้านประชาคมอาเซียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	คืนจำนวน	๒๕๐,๐๐๐ บาท
๔.	โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านนิติบัญญัติและ
ด้านต่างประเทศในบริบทประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๔	คืนจำนวน	๔๕๐,๐๐๐ บาท

จ. ผลสำเร็จการดำเนินงาน

๑. ด้านการขับเคลื่อนระบบงานและแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ มีการบูรณาการแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานเชื่อมโยงภารกิจและการดำเนินงานของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ที่มุ่งเน้นการทำงานที่ต่อยอดจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีเป้าหมายเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาาระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงข้อมูลด้านนิติบัญญัติกับสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาของรัฐสมาชิกอาเซียน โดยมีความสำเร็จของการดำเนินงาน ดังนี้

๑) มีการบูรณาการแผนงาน/โครงการ และการดำเนินงานร่วมกันด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสนับสนุนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของรัฐสภาได้อย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น โดยประธานรัฐสภา ได้แต่งตั้งคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผ่านกลไกการทำงานในรูปแบบของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประกอบด้วย

(๑) คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมายและกระทู้ถาม
ด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

(๒) คณะอนุกรรมการจัดทำกฎหมายเปรียบเทียบด้านประชาคมอาเซียน

(๓) คณะอนุกรรมการเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๔) คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

(๕) คณะอนุกรรมการบูรณาการฐานข้อมูลและเว็บไซต์ด้านประชาคมอาเซียนของ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๖) คณะอนุกรรมการนำแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนส่วนราชการสังกัด
รัฐสภาไปสู่การปฏิบัติ

๒) มีแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ตามยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา (Function) และมีมติสำคัญของอาเซียน (ASEAN Agenda) และมีแผนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

- (๑) แผนการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา
- (๒) แผนการบูรณาการฐานข้อมูลและพัฒนาเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา
- (๓) แผนการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา
- (๔) แผนการจัดทำข้อมูลกฎหมายเปรียบเทียบและความเคลื่อนไหวด้านกฎหมายในรัฐสมาชิกอาเซียน
- (๕) แผนการติดตามและจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

๒. ด้านการพัฒนาข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนและระบบสารสนเทศมาใช้ในวงงานรัฐสภา ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๑) มีแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

- (๑) การติดตามและจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา
- (๒) การจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภาและความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในขอบเขตของนิติบัญญัติเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการสร้างองค์ความรู้ให้กับสมาชิก รัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภาและข้าราชการของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาให้สอดคล้องกับหลักการสากลภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals :SDGs)
- (๓) การจัดทำข้อมูลกฎหมายเปรียบเทียบและความเคลื่อนไหวด้านกฎหมายในรัฐสมาชิกอาเซียน
- (๔) การนำเข้าข้อมูลและเผยแพร่บนเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภาอย่างต่อเนื่องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๒) การจัดทำข้อมูลด้านกฎหมายและการดำเนินงานในวงงานรัฐสภา

(๑) ข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภาในสมัยของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและรัฐสภาชุดปัจจุบัน คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ได้ดำเนินการพิจารณาจัดทำสรุปสาระสำคัญข้อมูลตราสารอาเซียนที่เป็นความตกลงซึ่งทำระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในฐานะที่เป็นสมาชิกอาเซียน ที่เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งทำให้เกิดสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายระหว่างประเทศในสมัยของรัฐสภาชุดปัจจุบัน ประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาที่เป็นตราสารของอาเซียนของรัฐสภา จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑. พิธีสารแก้ไขข้อตกลงร่วมว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (Protocol To Amend the ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Tourism

Professionals) ๒. ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership Agreement) ๓. ข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์อาเซียน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Typo Approval for Automotive Products)

(๒) การพิจารณากฎหมายของรัฐสภาที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ในสมัยของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและรัฐสภาชุดปัจจุบัน ยังไม่มีการพิจารณากฎหมายของรัฐสภาที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ได้จัดทำสรุปสาระสำคัญข้อมูลการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเป็นการอนุวัติการตามพันธกรณีหรือรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในสมัยสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ชุดที่ ๖ ปี ๒๕๕๗) ที่ยังคงค้างการพิจารณาจัดทำข้อมูลของคณะอนุกรรมการ มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อได้ดำเนินจัดทำข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ได้รายงานต่อคณะกรรมการ ประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาทราบ และเผยแพร่ในเว็บไซต์ “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา”

(๓) กระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียน

ในสมัยของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาชุดปัจจุบัน ยังไม่มีกระทู้ถามเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทู้ถาม ด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ได้จัดทำสรุปสาระสำคัญข้อมูลกระทู้ถามเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ในสมัย สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาที่มีขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ถึง ๒๕๕๐ ที่ยังคงค้างการพิจารณาจัดทำข้อมูลของคณะอนุกรรมการฯ มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

(๔) การจัดการเปรียบเทียบกฎหมายของรัฐสมาชิกอาเซียน ตามพันธกรณี ความร่วมมือของประชาคมอาเซียน คณะอนุกรรมการจัดทำกฎหมายเปรียบเทียบด้านประชาคมอาเซียน ได้ดำเนินการพิจารณาจัดการเปรียบเทียบกฎหมายของรัฐสมาชิกอาเซียนตามพันธกรณีความร่วมมือของประชาคมอาเซียนทั้งสามเสาหลักประชาคม ทั้งด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคง/ด้านประชาคม เศรษฐกิจ/ด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ตามโครงสร้างและเนื้อหาฐานข้อมูลกฎหมายเปรียบเทียบและความเคลื่อนไหวด้านกฎหมายภายในรัฐสมาชิกอาเซียนที่ได้ดำเนินการไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในรูปแบบ Matrix ในแบบเดียวกับที่ใช้กันในวงการกฎหมายระหว่างประเทศ (การทำตารางวิเคราะห์ โดยมี องค์ประกอบของกฎหมายไทย กฎหมายระหว่างประเทศ การวิเคราะห์เนื้อหาของกฎหมาย ซึ่งมีได้มุ่งเน้นการ เปรียบเทียบตัวบทหรือ Article แต่มุ่งประเด็นสาระของกฎหมาย) จำนวน ๓ เรื่อง ประกอบด้วย ๑) กฎหมาย การแข่งขันทางการค้าในประเทศสมาชิกอาเซียนและหลักการสากล ๒) การเปรียบเทียบบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญของกลุ่มประเทศอาเซียน: การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ และ ๓) กฎหมายว่าด้วยการจัดการปัญหา มลพิษหมอกควันข้ามแดนในภูมิภาคอาเซียน

๓) การจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ตลอดจนติดตามความ เคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในขอบเขตของนิติบัญญัติ ประกอบด้วย

(๑) บทความวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา จำนวน ๑ เรื่อง

คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ได้จัดทำ บทความวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา เกี่ยวกับบทบาทรัฐสภากับการสนับสนุนการขับเคลื่อน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ในเรื่อง การดำเนินการของประเทศสมาชิกอาเซียนด้านมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน

(๒) สารระสังเขปรายงานการศึกษาคุณภาพงานประเทศอาเซียนของคณะกรรมการฯ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ได้จัดทำ สารระสังเขปรายงานการศึกษาคุณภาพงานประเทศอาเซียนของคณะกรรมการฯ จำนวน ๑๑ เรื่อง ดังนี้

๑. คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา ณ ประเทศมาเลเซีย
๒. คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
๓. คณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
๔. คณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน สภาผู้แทนราษฎร ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
๕. คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ณ ประเทศมาเลเซีย
๖. คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
๗. คณะกรรมการการกฎหมาย กระบวนการยุติธรรมและกิจการตำรวจ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา
๘. คณะกรรมการการท่องเที่ยว วุฒิสภา ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
๙. คณะกรรมการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์
๑๐. คณะผู้แทนกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-เวียดนาม ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
๑๑. คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ สภาผู้แทนราษฎร ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

๔) พัฒนาเว็บไซต์ “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา” ให้เป็นปัจจุบันตามโครงสร้าง ๑๖ หมวดหมู่ที่กำหนดไว้ มีการพัฒนาข้อมูลและนำเข้าข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนในวงงานรัฐสภาภาคภาษาอังกฤษและเผยแพร่

(๑) การติดตามความเคลื่อนไหวและอัปเดตข้อมูล

ได้ดำเนินการติดตามความเคลื่อนไหวและอัปเดตข้อมูลความตกลงของอาเซียน ข้อมูลกฎหมายภายในของรัฐสมาชิกอาเซียน การพิจารณากฎหมายของรัฐสภาที่เกี่ยวข้องกับตราสารอาเซียน กระทั่งถามเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้เป็นปัจจุบัน ตลอดจนติดตามความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียน ในขอบเขตของนิติบัญญัติ จากฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อาทิ

- เว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการอาเซียน (<http://agreement.asean.org>)
- เว็บไซต์ของสมัชชารัฐสภาอาเซียน (<https://aipasecretariat.org>)

- เว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐบาล

(<https://www.parliament.go.th/ac/>)

- เว็บไซต์ข้อมูลกฎหมายในกลุ่มอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(<http://asean-law.senate.go.th>)

- เว็บไซต์ Law for ASEAN ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(<https://lawforasean.krisdika.go.th>)

(๒) การดำเนินการนำเข้าข้อมูลลงเว็บไซต์ “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐบาล”

๑. ข้อมูลบทความวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐบาล และสาระสังเขปรายงานการศึกษาคุณภาพประเทศอาเซียนของคณะกรรมการฯ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๒. ข้อมูลสรุปสาระสำคัญของตราสารอาเซียน

- ในสมัยสมานิติบัญญัติแห่งชาติ (ชุดที่ ๖ ปี ๒๕๕๗) ที่ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว คือ สรุปสาระสำคัญของกรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียนและพิธีสารเพื่ออนุมัติข้อผูกพันของบริการขนส่งทางอากาศและด้านการเงิน จำนวน ๘ เรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

- ในสมัยของรัฐบาลชุดปัจจุบัน คือ ๑. พิธีสารแก้ไขข้อตกลงร่วมว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (Protocol To Amend the ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Tourism Professionals) ๒. ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership Agreement) ๓. ข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์อาเซียน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Typo Approval for Automotive Products) ที่เป็นภาษาไทย

๓. ข้อมูลสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเป็นการอนุมัติการตามพันธกรณี หรือรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

- ในสมัยสมานิติบัญญัติแห่งชาติ (ชุดที่ ๖ ปี ๒๕๕๗) ที่ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๓๑ เรื่อง (ประกอบด้วยพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเสาการเมืองและความมั่นคง จำนวน ๑๓ เรื่อง พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเสาเศรษฐกิจ จำนวน ๑๔ เรื่อง และพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเสาสังคมและวัฒนธรรม จำนวน ๔ เรื่อง) ที่เป็นภาษาไทย

๔. ข้อมูลสรุปสาระสำคัญของกระทู้ถามเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

- สรุปสาระสำคัญของกระทู้ถามเกี่ยวกับตราสารอาเซียนของสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๗ จำนวน ๑๓ เรื่อง และสรุปสาระสำคัญของกระทู้ถามเกี่ยวกับตราสารอาเซียนของวุฒิสภา ปี ๒๕๕๐ – ๒๕๕๗ พ.ศ. จำนวน ๘ เรื่อง รวมทั้งหมด ๒๑ เรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๕. ข้อมูลการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ ๑) กฎหมายการแข่งขันทางการค้าในประเทศสมาชิกอาเซียนและหลักการสากล ๒) การเปรียบเทียบบทบัญญัติรัฐธรรมนูญของกลุ่มประเทศอาเซียน: การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ และ ๓) กฎหมายว่าด้วยการจัดการปัญหาหมอกควันข้ามแดนในภูมิภาคอาเซียน

๕) รายงานผลสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐบาลในรอบ ๑๒ เดือน

คณะกรรมการบูรณาการฐานข้อมูลและเว็บไซต์ด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้มีการสำรวจความพึงพอใจในการใช้บริการเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา โดยมีรายละเอียดดังนี้ โดยจัดทำหนังสือถึงหน่วยงานภายในของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา การประชาสัมพันธ์ผ่านสถานีวิทยุรัฐสภา “รายการรัฐสภาของเรา” และแบบสอบถามออนไลน์ <http://www.parliament.go.th/ac> โดยมีผู้ตอบแบบสำรวจความพึงพอใจในการใช้บริการเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา จำนวน ๒๙๒ คน โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภามากที่สุด โดยมีโดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๐๑ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๒ และมีความพึงพอใจในแต่ละด้านเรียงลำดับดังนี้

ลำดับที่	หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ
๑	เนื้อหาและข่าวสารต่าง ๆ มีประโยชน์	๔.๐๗	๘๑.๔
๒	ความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ	๔.๐๒	๘๐.๔
๓	ความทันสมัยของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ	๓.๙๙	๗๙.๘
๓	เนื้อหาและข่าวสารต่าง ๆ ตรงกับความต้องการ	๓.๙๘	๗๙.๖
๔	ความเหมาะสมของตัวอักษรที่ใช้	๓.๙๘	๗๙.๖
๕	การจัดรูปแบบในเว็บไซด์ง่ายต่อการอ่านและเข้าใจ	๓.๙๖	๗๙.๒
๖	ความถูกต้องในการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น	๓.๙๖	๗๙.๒
๗	ความสะดวกในการค้นหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ	๓.๙๕	๗๙
๘	ผู้ใช้งานสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้โดยง่าย	๓.๙๕	๗๙
๙	หน้าโฮมเพจมีความสวยงามน่าสนใจ	๓.๙๑	๗๘.๒

๖) รายงานการติดตามการนำข้อมูลฐานข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภาไปใช้สนับสนุนการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติ

การนำฐานข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาไปใช้เพื่อสนับสนุนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สรุปได้ทั้งสิ้น จำนวน ๑๖๗ คน ซึ่งเป็นการนำข้อมูลจากเว็บไซต์ “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา” ไปใช้ในการศึกษาเพื่อค้นคว้าเพื่องานวิชาการการติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับอาเซียน ตลอดจนเป็นข้อมูลเพื่อจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา/ประชุม/ศึกษาดูงาน/สัมมนา อาทิ ข้อมูลตราสารอาเซียน การพิจารณากฎหมายอาเซียนของรัฐสภา รายงานการศึกษาดูงานประเทศสมาชิกอาเซียนของรัฐสภาในกลุ่มอาเซียน การวิจัยและพัฒนากฎหมาย

๓. ด้านการพัฒนาการดำเนินการร่วมกับเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา

๑) มีแผนปฏิบัติการพัฒนาการดำเนินการร่วมกับเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนตามกรอบความร่วมมือการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนระหว่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภา กับองค์กรเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒) ยกระดับและขยายเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนเพิ่มเติมจาก ปี ๒๕๖๐ ทั้งเครือข่ายภายในประเทศและภายนอกประเทศ

๓) นำผลจากความร่วมมือกับเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนระหว่างประเทศ ไปปฏิบัติและปรับใช้ผ่านกลไกการทำงานในรูปแบบของคณะอนุกรรมการด้านประชาคมอาเซียน และกิจกรรมโครงการต่างๆ ของศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตามแผนปฏิบัติการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนตามกรอบความร่วมมือการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนระหว่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภา กับองค์กรเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียน ในมิติเชิงพื้นที่และมิติยุทธศาสตร์สำคัญของอาเซียน โดยมีเป้าหมายระยะยาวที่จะพัฒนาฐานข้อมูลกฎหมายด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานฯ ให้มีความสมบูรณ์และครอบคลุมให้มีความต่อเนื่อง เพื่อการบรรลุผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ในการส่งเสริมให้รัฐสภามีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน การวิจัยและการพัฒนาด้านกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนตามพันธกรณีของไทยในฐานะรัฐสมาชิกอาเซียน และการมีระบบสารสนเทศที่รองรับการเป็น SMART Parliament และการเชื่อมโยงบูรณาการการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งในระดับประเทศ ระดับอาเซียน และระหว่างประเทศ เสริมสร้างความสามารถของประเทศไทยในเวทีประชาคมอาเซียนและเวทีโลก ดังนี้

(๑) การประชุมแผนงานประจำปีเพื่อต่อยอดการลงนาม (MOU) ระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๒ วันศุกร์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

(๒) การเข้าร่วมโครงการสัมมนาเชิงวิชาการ เรื่อง “ลุ่มแม่น้ำโขง : ดินแดนแห่งความขัดแย้งหรือความร่วมมือ” ของคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๓) การรับรองผู้แทนโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย ในการเข้าพบเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อแสดงความยินดีแก่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในโอกาสที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และหารือแนวทางการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติในการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้แก่ สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และข้าราชการรัฐสภาสามัญ ในวันจันทร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องรับรอง ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๔) การจัดเตรียมและออกแบบหลักสูตรองค์ความรู้ที่จะนำไปเสริมสร้างและเผยแพร่ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย หลักสูตรที่ ๔ บทบาทของเยาวชนกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ของกิจกรรมยุวชนประชาธิปไตย

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นการดำเนินการร่วมกันของ สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ และสำนักประชาสัมพันธ์ และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติใน (UNDP)

(๕) การสัมภาษณ์เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในฐานะที่มีบทบาทนำในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อนำไปจัดทำเป็นบทความวารสาร และวิดีโอ เพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางการสื่อสารของรัฐสภา และ UNDP ภายใต้การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสตรีสากล ๒๕๖๔ (International Women's Day 2021 : IWD 2021) ในหัวข้อ “ผู้หญิงในการเป็นผู้นำ : บรรลุอนาคตที่เท่าเทียมกันในโลก COVID-19” (Women in Leadership : Achieving an equal future in a COVID-19 world) ในวันพุธที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เครือข่าย คือ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ : UNDP

(๖) การประชุม (online) เตรียมการบูรณาการการทำงานด้านประชาคมอาเซียนระหว่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภา กับ ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในวันอังคารที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ ในประเด็นการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ณ จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งที่ ๑

(๗) การเข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) โครงการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาโลกเชิงสถาบัน และกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษแนวชายแดนของไทย” ในวันพุธที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ โรงแรมพทุมวันปริ้นเซสพญาไท กรุงเทพฯ เครือข่าย คือ สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)

(๘) การประเมินโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ UNDP ประเทศไทย : The evaluation of UNDP's Country Programme for Thailand (2017-2021) ผ่านระบบออนไลน์ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔

(๙) โครงการพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายเพื่อเพิ่มศักยภาพของข้าราชการในการเผยแพร่ความรู้ด้านการต่างประเทศ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในวันอังคารที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๑๐) โครงการเสวนาประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ร่วมมือกับศูนย์อาเซียนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดโครงการเสวนาประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กิจกรรมการเสวนาวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยในรูปแบบออนไลน์ ภายใต้หัวข้อเรื่อง “การเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในพลวัตโลก” วันอังคารที่ ๒๘ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผ่านระบบประชุมทางไกลออนไลน์ Application Zoom Meeting โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นผู้บริหาร ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ทั้งจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และผู้เป็นคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ตลอดจนนักวิชาการ ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๐๐ คน วัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักรู้การบูรณาการเป็นประชาคมอาเซียน เน้นย้ำความสำคัญของการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของประเทศไทยและประชาคมอาเซียนในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงระดับโลกและภูมิภาค สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับการสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานภายในองค์กร

(๑๑) โครงการพัฒนากฎหมายภายในเพื่อรองรับการทำงานด้านประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ร่วมมือกับศูนย์อาเซียนศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น และโดยความร่วมมือของ คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมายและกระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา และคณะอนุกรรมการจัดทำกฎหมายเปรียบเทียบด้านประชาคมอาเซียน จัดงานสัมมนาวิชาการออนไลน์ ภายใต้หัวข้อเรื่อง “ประเด็นทางกฎหมาย โอกาสและข้อท้าทายด้านการค้า การลงทุนของประเทศ ไทยจากเส้นทางขนส่งทางรางเชื่อมต่อประเทศจีนกับสปป.ลาว และไทย” เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผ่านระบบประชุมทางไกลออนไลน์ Application Zoom Meeting โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นผู้บริหาร ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ทั้งจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และผู้เป็นคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ตลอดจนนักวิชาการ ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๐๐ คน วัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และความสามารถในการบูรณาการองค์ความรู้ในทางนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ แก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญให้มีองค์ความรู้ที่หลากหลายเกี่ยวกับกฎหมายในบริบทประชาคมอาเซียน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการในสายงานส่งเสริมด้านการพัฒนาเครือข่ายการทำงานร่วมกับองค์กรเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

(๑๒) โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านนิติบัญญัติและด้านต่างประเทศในบริบทประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ร่วมมือกับศูนย์อาเซียนศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว จัดงานเสวนาวิชาการออนไลน์ ภายใต้หัวข้อเรื่อง “การพัฒนาโลกความร่วมมือระหว่างประเทศในมิติด้านกฎหมายและการบริหารจัดการพื้นที่ เพื่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมตามแนวชายแดนไทย - สปป.ลาว - กัมพูชา” เมื่อวันที่ ๑๖ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผ่านระบบประชุมทางไกลออนไลน์ Application Zoom Meeting โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นผู้บริหาร ข้าราชการรัฐสภาสามัญทั้งจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และผู้เป็นคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ตลอดจนนักวิชาการ ภาคเอกชนและประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๐๐ คน วัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับโจทย์วิจัยอาเซียนด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน และ ด้านพลเมือง ในบริบทรัฐสภาเพื่อนามาสู่บทบาทของรัฐสภาในการสร้างความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในพลวัตโลก โดยเชื่อมโยงจากงานวิจัยของศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ และการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานด้านการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้ง

เพื่อสนับสนุนให้มีการนำผลการวิจัยไปสู่การสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติ และต่อแนวทางการพัฒนางานวิจัยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของรัฐบาล

(๑๓) โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องการนำแนวคิดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปสนับสนุนสมาชิกรัฐสภาในการพิจารณาอนุมัติพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ร่วมมือกับสำนักงานงบประมาณของรัฐบาล และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) จัด โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การนำแนวคิดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปสนับสนุนสมาชิกรัฐสภาในการพิจารณาอนุมัติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เมื่อวันที่ ๒๓ และ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผ่านระบบประชุมทางไกลออนไลน์ Application Zoom Meeting โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ จำนวน ๔๐ คน ประกอบด้วย สำนักงานประธานของรัฐบาล สำนักงานกรรมการ ๑ ๒ และ ๓ สำนักวิชาการ สำนักกฎหมาย สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการรัฐสภาสามัญ โดยเฉพาะข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณของรัฐบาล ให้มีองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับนำหลักการของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการทำงานของรัฐบาลในการพิจารณาอนุมัติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึง เสริมสร้างกระบวนการนิติบัญญัติให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

๔. การพัฒนาความรู้ ทักษะของข้าราชการรัฐสภาสามัญให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ร่วมมือกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme : UNDP) จัดโครงการพัฒนาบุคลากรด้านประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการการบูรณาการองค์ความรู้เพื่อเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทของฝ่ายนิติบัญญัติ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบประชุมทางไกลออนไลน์ Application Zoom Meeting โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ จำนวน ๘๐ คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการรัฐสภาสามัญของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เกิดความตระหนักรู้และมีองค์ความรู้ด้าน SDGs ในบริบทของฝ่ายนิติบัญญัติ สามารถบูรณาการมิติต่างๆ ของ SDGs เชื่อมโยงกับงานที่ปฏิบัติและสามารถนำไปสนับสนุนภารกิจของสมาชิกรัฐสภาได้

จ. ปัจจัยสนับสนุน

๑. คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) มีนโยบายให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาบูรณาการการทำงานด้านประชาคมอาเซียนร่วมกัน โดยให้สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรบูรณาการยุทธศาสตร์แผนงาน/โครงการต่างๆกับการดำเนินการด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยทั้งสองสำนักงานฯ ได้ร่วมกันจัดทำยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕

๒. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาทั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามียุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน ในการขับเคลื่อนภารกิจด้านประชาคมอาเซียนในบริบทนิติบัญญัติ

๓. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้วางระบบงานด้านประชาคมอาเซียน โดยกำหนดเนื้องานและลักษณะงานด้านประชาคมอาเซียนในบริบทนิติบัญญัติ ครอบคลุมด้านยุทธศาสตร์และความเคลื่อนไหวของอาเซียน ด้านการวิจัยและพัฒนานโยบายและกฎหมายอาเซียน ด้านการพัฒนาเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียน และด้านศูนย์ข้อมูล องค์ความรู้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๔. มีการตั้งคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อขับเคลื่อนภารกิจด้านประชาคมอาเซียน และมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านต่างๆ เพื่อดำเนินการในเฉพาะด้าน ๖ คณะ

๕. การตั้งศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และศูนย์ประสานงานอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมจากคณะกรรมการธิการการต่างประเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาเซียน คณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา หน่วยราชการ และสำนักงานเลขาธิการ AIPA

๖. มีการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ โครงการเป็นประจำต่อเนื่องทุกปี

๗. มีแผนความร่วมมือการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน ระหว่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภา กับองค์กรเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งภายในและภายนอกประเทศ ที่ชัดเจน

๘. เครือข่ายความร่วมมือที่ได้ลงนาม MOU กับศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทน และตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จะมีการบูรณาการเครือข่ายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือในด้านข้อมูลสารสนเทศ ด้านการบูรณาการทางวิชาการ ด้านการค้นคว้าวิจัยและพัฒนา ความร่วมมือด้านการฝึกอบรม การประชุม การสัมมนา

๙. การขับเคลื่อนตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากข้าราชการทั้งสองสำนักงาน ในลักษณะการเข้าเป็นอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง

ข. ปัญหาอุปสรรค

ผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินกิจกรรมโครงการ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งภาครัฐมีการควบคุมการจัดกิจกรรมและการเดินทางข้ามจังหวัด ตลอดจนกำหนดมาตรการกักตัวในแต่ละจังหวัด จึงทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมโครงการตามแผนการดำเนินงานและแผนงบประมาณได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

ข. การแก้ไขปัญหาอุปสรรค

กลุ่มงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้หารือร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนที่จะร่วมดำเนินงานในแต่ละโครงการต่างๆ ของศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้แก่ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme : UNDP), ศูนย์อาเซียนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, คณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานอันเนื่องมาจากปัญหาจากสถานการณ์ COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อช่วงระยะเวลาและสถานที่การจัดกิจกรรมตามแผนงานเดิม โดยได้พิจารณาดำเนินการทบทวนรายละเอียดโครงการ แผนการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณโครงการของสำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้ทราบว่าโครงการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้จริงตามเป้าหมายและกรอบระยะเวลาที่กำหนด ตลอดจนวิธีการดำเนินการ และเสนอต่อคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ณ. ข้อเสนอแนะ

หากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) ยังคงรุนแรง เห็นควรให้มีการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม ทั้งการจัดการเสวนา/ประชุม และการศึกษาการดูงาน ในลักษณะผสมผสานทั้งออนไลน์และทางกายภาพ (Hybrid) โดยคำนึงถึงการรักษามาตรการสาธารณสุข การเว้นระยะห่างทางสังคมอย่างเข้มงวด โดยพิจารณาต้นแบบจากการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔